

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra - 4. ročník
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Slovenský jazyk je štátnym jazykom v Slovenskej republike, preto dôkladné ovládanie slovenského jazyka zabezpečuje úspešné a plnohodnotné uplatnenie v živote. Predmet poskytuje formálne vzdelanie v jazykovej, slohovej a literárnej zložke, t. j. vedie žiakov k základnej gramotnosti (pisateľskej a čitateľskej), k nadobudnutiu čitateľských návykov a k schopnosti orientovať sa v známom texte. Poskytuje im tiež vedomosti a zručnosti na dosiahnutie primárneho psychického i fyzického stupňa vývinu a vytvára predpoklady na zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov, podporuje u žiakov osobnostný rozvoj v širšom sociálnom a kultúrnom kontexte. Formálne vzdelávanie obsahuje vedomosti a zručnosti v každej z vyučovacích oblastí. Žiaci sa naučia popisovať, vysvetľovať, zhodnotiť a aplikovať svoje znalosti. Osobnostný rozvoj sa realizuje v etickom, sociálnom a kultúrnom kontexte, s čím súvisí spoločenské správanie, kontakt s prostredím, asertivita, prosociálnosť a kultivovaná komunikácia.

Predmet slovenský jazyk a literatúra tvoria dve tesne zviazané a obsahovo sa prelínajúce zložky, a to jazyková a literárna. Cieľom oboch zložiek je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí. Základom literárnej zložky je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od analytického čítania až po schopnosť pracovať s významom literárneho textu na vyššej individuálnej úrovni spracovania (syntetické a hodnotiace čítanie).

Vnútorne delenie predmetu slovenský jazyk a literatúra je v plnej kompetencii učiteľa a príslušnej predmetovej komisie, rovnako ako aj osnovanie učiva počas štúdia.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

A. JAZYKOVÁ ZLOŽKA

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka a v tomto chápaní predstavuje základ celého učebného procesu. Vo vyučovaní jazyka je v popredí analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii a zodpovedajú vekovým a vzdelanostným možnostiam žiakov.

B. LITERÁRNA ZLOŽKA

Cieľom literárnej výchovy je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov zamerané na špecifické poznávanie sveta, porozumenie medziludských vzťahov a rozvíjanie estetického čítania. Základným princípom osnovania obsahu je rozvoj čítania ako nástroja na všestranné osvojovanie umeleckého textu. Dôraz sa kladie na postupné rozvíjanie čitateľa od schopnosti analyzovať sémantiku umeleckého textu (analytické čítanie), porozumieť jej a prenikať do znakovkej podstaty textu, až po schopnosť pracovať s jeho významom na vyššej individuálnej úrovni spracovania, t. j. syntetizovať ho, interpretovať a hodnotiť zo všetkých jeho stránok (syntetické, hodnotiace čítanie). Tento princíp usporiadania obsahu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu a hodnotenie.

Základnou úlohou literárnej výchovy na gymnáziách je postupný prechod jednotlivými fázami čítania: čítanie s porozumením: analýza, syntéza a interpretácia, metainterpretácia diela, individuálne hodnotenie literárnych diel.

Všeobecné ciele:

- Podporovať sebadôveru žiaka vo svojom prejave tak písomnom ako i ústnom
- Osvojiť si vedomosti, ktoré umožnia žiakovi vzdelávať sa po celý život
- Vedieť zaujať aktívne miesto v ekonomickom, sociálnom a kultúrnom živote
- Pripraviť žiakov na stav zodpovedného občana, schopného sa podieľať na rozvoji demokratickej spoločnosti, kultúrnej otvorenosti
- Vnímať a postupne osvojiť si materinský jazyk ako mnohotvárnny prostriedok komunikácie
- Zvládnuť základné pravidlá medzilidskej komunikácie daného kultúrneho prostredia
- Nadobudnúť k jazyku pozitívny vzťah
- Nadobudnúť vzťah k slovenským umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúceho z umeleckých textov a rozvíjať svoje emocionálne a estetické cítenie a vnímanie
- Pestovať príslušnosť jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka
- Viest žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry – verbálne i písomné jazykové prejavy
- Zvládnuť a pochopiť počúvanie, komunikáciu – hovorenie, čítanie a písanie s porozumením

Špecifické ciele:

v komunikačnej oblasti

- položiť základy komunikačných zručností, t. j. naučiť sa vnímať a postupne si osvojovať materinský jazyk ako prostriedok, ktorým sa získavajú a následne odovzdávajú informácie, vedomosti a zážitky, vyslovujú vlastné názory i postoje,
- účinne sa dorozumievať v bežných komunikačných situáciách, riešiť bežné komunikačné situácie.

v spoločenskej oblasti

- učiť sa porozumieť sebe samému, vymedziť si vlastné miesto v spoločnosti rovesníkov, správať sa asertívne, byť tolerantný, prosociálny, naučiť sa spolupracovať.

v kognitívnej oblasti

- získať lásku a úctu k materinskému jazyku,
- naučiť sa správne, čitateľne, esteticky a primerane rýchlo písať, t. j. osvojiť si techniku písania a precvičovať sa v nej,
- osvojiť si správnu artikuláciu a výslovnostnú normu,
- naučiť sa ústne formulovať text aj s uplatnením suprasegmentálnych javov,
- osvojiť si základy pravopisnej normy, naučiť sa používať správne slová/tvary slov,
- naučiť sa analyzovať text, vyhľadávať jazykové javy, triediť ich, vyhodnocovať a postupne zaraďovať do systému,
- naučiť sa orientovať v jazykových príručkách,
- naučiť sa reprodukovать text a cvičiť sa v uplatňovaní prebratých jazykových javov pri tvorbe vlastných textov v ústnej a písomnej podobe,
- cvičiť sa v tvorení kultivovaných jazykových prejavov,
- rozoznávať štylisticky primerané a neprimerané prostriedky,
- vedieť plynule s porozumením čítať veku primeraný umelecký a odborný text, poznávať a rozlišovať tieto texty, orientovať sa v nich, vedieť zaznamenať a vypísať základné údaje z textu,
- prostredníctvom literatúry posilniť poznatkovú rovinu, ktorá rozmnožuje vedomosti;
- zážitkovú rovinu, ktorá sprostredkúva emotívne poznanie sveta; výchovnú rovinu,

rozvíjajúcu osobnosť žiaka; komunikatívnu rovinu, ktorá mu umožňuje odovzdať poznané a precítené a estetickú rovinu, formujúcu kvality jeho života.

III. Predmetové kompetencie

Poznávacia (kognitívna)	Komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Používať kognitívne operácie.	Tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Akceptovať skupinové hodnoty.	Vytvárať a reflektovať vlastnú identitu.
Učiť sa sám aj v skupine.	Vyhľadávať a sprostredkovať informácie.	Tolerovať odlišnosti jednptlivcov a skupín.	Vytvárať vlastný hodnotový systém.
Kriticky myslieť.	Formulovať svoj názor a argumentovať.	Spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami.	Regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život.
Formulovať a riešiť problémy.	Verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city.	Vžiť sa do pocitov a konania inej osoby.	
Tvorivo myslieť.			

Kľúčové kompetencie jazykovej zložky predmetu:

Vedieť komunikovať adekvátne komunikačnej situácii.	Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne (vhodná forma a obsah).
	Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – písomne (vhodná forma a obsah).
	Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.
	Vedieť aktívne počúvať.
Učenie sa.	Schopnosť učiť sa učiť.

Kľúčové kompetencie literárnej zložky predmetu:

Technika čítania a verejná prezentácia textu.	Plynulo čítať súvislý literárny text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť.
	Pri prednese literárneho textu aplikovať vedomosti o zvukovej rovine jazyka, v básnickom texte rešpektovať rytmickú usporiadanosť a frázovať ho v zhode s vlastným chápaním jeho významu.
	Pri dramatizovanom čítaní primerane hlasovo prezentovať text postavy dramatického diela.
Pamäťové, klasifikačné a aplikačné kompetencie.	Reprodukovat' fakty a definície, vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
	Usporiadať známe javy do tried a systémov.
	Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty.
	Integrovať čitateľské skúsenosti, literárnoteoretické a literárnohistorické vedomosti s recepčnými skúsenosťami z iných druhov umenia.
Analytické a interpretačné kompetencie.	Zovšeobecniť literárny jav a navrhnuť jeho definíciu.

	Analyzovať literárny text z hľadiska štylistických, tematických a kompozičných prostriedkov a určiť ich funkčné využitie v diele.
	Interpretovať literárne dielo, argumentovať výsledkami jeho analýzy a zohľadňovať poznatky z iných informačných zdrojov.
	Hodnotiť dielo z vlastného stanoviska v kontexte doby jeho vzniku a v súčasnom kontexte.
Tvorivé kompetencie.	Parafrázovať dej epického a dramatického diela.
	Transformovať text diela do iného literárneho druhu, formy alebo žánru.
	Vytvoriť básnický text, poviedku, scenár alebo iný kratší umelecký text.
Informačné zručnosti.	Orientovať sa vo verejnej knižnici a jej službách.
	Pracovať s údajmi o knižnom fonde v lístkovej a elektronickej podobe.
	Vedieť získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.
	Vybudovať si vlastnú knižnicu.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: Štvrtý v štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 3 hodina/ týždeň (86 hodín)

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Časť: Jazyková zložka /30 hodín/		
Ročník	Orientačný prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
štvrtý	Sloh / rečnícky štýl	13
	Komunikácia	6
	Jazyková kultúra/vývin jazyka	9
	Všeobecné otázky jazyka	2

Časť: Literárna zložka /56 hodín/		
Ročník	Orientačný prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
štvrtý	Kompozičné postupy	14
	Postmoderna	10
	Veľká epická próza – román	7
	Lyrická poézia	5
	Všeobecné otázky literatúry	4
	Dejiny literatúry	16

Obsahový štandard - Jazyková zložka	
Sloh / rečnícky štýl	
<ul style="list-style-type: none"> Text: vecný, umelecký, súvislý, nesúvislý: graf, schéma, tabuľka 	

- spoločné a rozdielne znaky textov
- kontext
- kľúčové slová
- **osnova**
- **koncept**
- analýza textu: obsah textu, forma textu, autorský zámer
- interpretácia textu
- slohové postupy: **informačný, rozprávací, opisný, výkladový/úvahový**
- slohotvorný proces
- jazykové štýly: **náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký**
- hybridizácia jazykových štýlov, slohových postupov, slohových útvarov
- štýlotvorné činitele: téma, autor, situácia, funkcia, adresát
- projekt
- príležitostné prejavy: slávnostný príhovor
- náučný prejav: prednáška, referát
- agitačný prejav: politická reč, súdna reč
- diskusný príspevok
- fázy tvorenia jazykového prejavu
- pointa

Komunikácia

- **Komunikácia:** verbálna, neverbálna, súkromná, verejná, efektívna, asertívna, devalvujúca
- **mimojazykové (neverbálne) prostriedky:** mimika, gestika, proxemika
- **komunikačná situácia:** odosielateľ, prijímateľ, dialóg, monológ
- **diskusia, debata:** názor, dôkaz, argument, protiargument
- **rétorika**

Jazyková kultúra

- jazyková norma – jazyková kultúra
- spoločenské zásady komunikácie

Všeobecné otázky jazyka

- jazyk
- jazykový znak
- jazykový systém
- reč
- funkcie jazyka: dorozumievacia/komunikatívna, estetická, poznávacia/kognitívna, reprezentatívna
- národný jazyk
- cieľový jazyk
- cudzí jazyk
- **spisovný jazyk**
- **Nárečie: teritoriálne, sociálne**
- teritoriálne
- sociálne
- úradný (štátny jazyk) jazyk
- jazyky národnostných menšín
- indoeurópsky prajazyk
- indoeurópske jazyky: germánske, románske, slovanské: východoslovanské, západoslovanské, južnoslovanské
- staroslovienčina
- jazyková norma

- kodifikácia spisovného jazyka
- A. Bernolák: bernolákovčina
- Ľ. Štúr: štúrovčina
- M. Hattala
- kodifikačné príručky

Obsahový štandard – Literárna zložka

Všeobecné pojmy

- aktuálna skutočnosť – literárna fikcia
- autor/spisovateľ
- čitateľ/divák/poslucháč
- herec
- režisér
- časopis
- kniha
- knižnica
- rozhlas
- televízia
- film
- **Inscenácia:** autorské poznámky
- text
- ilustrácia
- **podsystemy literatúry:** literatúra pre deti, odborná (náučná) literatúra, populárnovedecká literatúra, umelecká literatúra, dobrodružná literatúra, literatúra faktu, vedecko-fantastická literatúra
- **literárne formy:** poézia, próza, divadelná hra

Literárna obdobia a smery

- staroveká literatúra
- stredoveká literatúra
- renesančná literatúra (humanizmus)
- baroková literatúra
- klasicizmus (osvietenstvo)
- romantizmus
- realizmus, naturalizmus
- literárna moderna : symbolizmus, impresionizmus
- symbolizmus
- impresionizmus
- avantgarda : expresionizmus, surrelaizmus (nadrealizmus)
- expresionizmus
- surrealizmus (nadrealizmus)
- naturizmus
- socialistický realizmus
- existencializmus
- postmoderna

Literárne druhy

- **epiky**
- **lyrika:** duchovná lyrika, čistá (abstraktná) lyrika, ľúbostná lyrika, spoločenská lyrika, reflexívna (úvahová) lyrika, prírodná lyrika
- **dráma**

Literárne žánre a básnické formy

- **lyrická poézia** : báseň, ľudová pieseň, modlitba, populárna pieseň, pásmo, sonet.
- **epická poézia** : bájka, balada, epos.
- **epická próza** : anekdota, aforizmus, báj, bájka, hádanka, legenda, novela, podobenstvo, povest' (ľudová, autorská), poviedka, porekadlo, pranostika, prislovie, román (detektívny, dobrodružný, biografický, historický, dievčenský, román vo forme denníka, sociálny/spoločenský, psychologický), rozprávka, (ľudová, autorská, televízna, filmová, rozhlasová), vyčítanka.
- **dramatická literatúra** : absurdná dráma, činohra, komédia, tragédia.
- automatický text
- **komiks**

Štruktúra literárneho diela

- **dej**
- príbeh
- autorská štylizácia reality
- **kompozícia literárneho diela**: chronologický (kronikársky) postup, reťazový (nadväzujúci) postup, retrospektívny (spätný) postup
- **vnútorná kompozícia epického a dramatického literárneho diela**: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie.
- **vonkajšia kompozícia literárneho diela** : nadpis, odsek, kapitola, diel, strofa, spev, verš, výstup, dejstvo.
- **členenie epického textu** : pásmo rozprávača, vševediaci rozprávač, priamy rozprávač, pásmo postáv, replika, monológ, vnútorný monológ, dialóg.
- **hlbkové členenie literárneho diela** : dejový plán literárneho diela, významový plán literárneho diela, pointa, motív, téma, hlavná myšlienka.
- **literárna postava**
- **hlavná literárna postava**
- **vedľajšia literárna postava**
- idealizovaný typ postavy
- charakterový typ postavy
- sociálny typ postavy

Štylizácia

- alegória/inotaj
- anafora
- asociácia
- **básnické prirovnanie**
- **básnická otázka**
- **epiteton**
- komickosť : irónia, humor (jazykový, situačný), satira
- hyperbola
- **metafora**
- **metonymia**
- **nonsens**
- **personifikácia/zosobnenie**
- protiklad (kontrast)
- symbol
- **zdrobnenina**
- zvukomal'ba

Metrika

- **rým** : združený, striedavý, obkročný, prerývaný.
- **rytmus**
- rytmicky viazaná reč (poézia, dráma)
- rytmicky neviazaná reč (próza, dráma)

- **verš**
- **veršový systém** : časomerný veršový systém, **slabičný (sylobický) veršový systém**, slabično-prízvučný (sylobotonic) veršový systém, **prízvučná a neprízvučná slabika**, voľný verš.
- stopa : trochej, daktyl, jamb
- rytmicko-syntaktický paralelizmus
- **refrén**

Autori a štandardizované literárne diela

- Slovenská literatúra
Poézia
H. Gavlovič: Valaská škola – mravív stodola (vlastný výber)
J. Kollár: Předzpěv zo Slávy dcery
S. Chalupka: Mor ho!
A. Sládkovič: Marína (vlastný výber)
J. Botto: Smrť Jánošíkova
J. Král: Zakliata panna vo Váhu a divný Janko
I. Krasko: (vlastný výber)
J. Smrek: (vlastný výber)
R. Dilong: (vlastný výber)
M. Válek: (vlastný výber)
M. Rúfus: (vlastný výber)
J. Urban: (vlastný výber)
Próza
M. Kukučín: Keď báčik z Chochoľova umrie
J. G. Tajovský: Maco Mlieč
Timrava: Ďapákovci
M. Urban: Živý bič
J. Cíger Hronský: Jozef Mak
D. Chrobák: Drak sa vracia
P. Jilemnický: O dvoch bratoch
A. Bednár: Kolíska
L. Mňačko: Ako chutí moc
D. Dušek: Kufor na sny
Dráma
J. Palárik: Dobrodružstvo pri obžinkoch
J. G. Tajovský: Statky-zmätky
I. Bukovčan: Kým kohút nezaspieva
M. Lasica – J. Satinský: Soirée
- Svetová literatúra
Sofokles: Antigona
W. Shakespeare: Hamlet
Molière: Lakomec
E. M. Remarque: Na západe nič nové
A. S. Puškin: Kapitánova dcéra
J. D. Salinger: Kto chytá v žit

V. Metódy a formy práce

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia. (Práca s umeleckým textom, práca s literárnymi

ukážkami, skupinová práca /drafting/, tvorba skupinových „projektov“, interpretácia diel, analýzy, komunikácia, debata, diskusia IKT – PowerPoint, dramtizácia, tvorba vlastných prejavov, kooperatívne gramatické cvičenia referátová a argumentačná metóda.

Metódy a formy všeobecne:

- Motivačné metódy ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela alebo inej pomôcky).

- Expozičné metódy - *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností), *aktívne počúvanie*, *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (názorná ukážka), *pozorovanie* (cielené vnímanie objektov a procesov).

- Problémové metódy - (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení), *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu požadovaného textu a jeho vizuálnej stránky).

- Aktivizujúce metódy - *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia danej problematiky), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *kompozícia* (vypracovanie slohových prác).

- Fixačné metódy - *metódy opakovania* a *precvičovania* (ústne a písomné opakovanie, domáce úlohy a pod.).

Pozn.: Uvedené edukatívne metódy sa uplatňujú priebežne na jednotlivých hodinách SJL a to v oboch zložkách SJL – literárnej výchovy ako aj jazyka. Vyučujúci zaraďujú uvedené metódy do vyučovacieho procesu podľa možnosti a postavenia samotnej vyučovacej hodiny.

VI. Učebné zdroje

Ihnátková, N. a kol.: Čítanka pre 1.ročník gymnázií. Bratislava: LITERA, 1994

Ihnátková, N. a kol.: Čítanka pre 2.ročník gymnázií. Bratislava: LITERA, 1994

Ihnátková, N. a kol.: Čítanka pre 3.ročník gymnázií. Bratislava: LITERA, 1995

Ihnátková, N. a kol.: Čítanka pre 4.ročník gymnázií. Bratislava: LITERA, 1995

Obert, V. a kol.: Literatúra 1. Bratislava : LITERA, 1994

Obert, V. a kol.: Literatúra 2. Bratislava : LITERA, 1994

Obert, V. a kol.: Literatúra 3. Bratislava : LITERA, 1994

Obert, V. a kol.: Literatúra 4. Bratislava : LITERA, 1994

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.ročník. Bratislava : Orbis Pictus Istr., 2006

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2.ročník. Bratislava : Orbis Pictus Istr., 2006

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.ročník - cv. Bratislava : Orbis Pictus Istr., 2007

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2.ročník - cv. Bratislava : Orbis Pictus Istr., 2007

Hincová, K. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.-4.ročník. Bratislava : SPN, 2007

Záborská, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1. ročník – cvičebnica. Bratislava : SPN, 2007

Záborská, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2. ročník – cvičebnica. Bratislava : SPN, 2007

Varsányiová, M.: Príručka slovenskej literatúry pre stredoškóľákov. Komárno : VARIA, 2003

Varsányiová, M.: Čítanka slov. lit. pre stredoškôľakov – 1.časť. Komárno : VARIA, 2004
 Varsányiová, M.: Čítanka slov. lit. pre stredoškôľakov – 2.časť. Komárno : VARIA, 2004
 Mihálik, I. a kol.: Literárne listy pre 3.r. gymnázií a str. škôl. Košice : ARS LITERA, 2005
 Mihálik, I. a kol.: Literárne listy pre 4.r. gymnázií a str. škôl. Košice : ARS LITERA, 2005
 Žilka, T. a Kol.: Teória literatúry. Bratislava : LITERA, 1997

Slovníky

Filmy

Umelecká literatúra – Beletria

VII. Hodnotenie predmetu

Predmet môže byť hodnotený dvojakým spôsobom – systém hodnotenia si vyberá vyučujúci.

Predpísané písomnosti:

Kontrolná slohová práca: 1 x za polrok /diskusný príspevok, prejav/

A) Hodnotenie váhovým systémom

4 – ročné gymnázium (1.-4.ročník)

Počet známok za polrok: minimálne 5

Váhy známok:

Váha 1	„motivačné známky“	za prednes básne, za dobre vypracovanú samostatnú úlohu, za samostatnú prácu na hodine, aktivitu apod. /čítanka, krátka esej-úvaha, vynikajúci referát, cvičná slohová práca a pod./
	ústna odpoveď	
Váha 2	kontrolná slohová práca	Pri hodnotení jednotlivých slohových útvarov treba vychádzať z hodnotiacich kritérií maturitných písomiek, treba však zohľadniť časové okolnosti pri vypracovaní sloh.práce, najmä rozsah práce. Hodnotenie vychádza z kritérií MS – /vonkajšia a vnútorná forma spoločne s celkovým dojmom práce/ - 28 bodov.
	Tematické testy	

B) Hodnotenie bodovým systémom

	Popis:	Počet hodnotení:
Test	Test je tematicky zameraný – buď po tematickom celku, alebo zhrňujúci s otvorenými i zatvorenými otázkami (používame i monitorovacie úlohy a testy zamerané na čítanie s porozumením) – vždy dopredu určený/ohlásený. Môže byť 20, 25 a 30 bodový. Podľa nižšie uvedenej štandardnej stupnice sú žiakovi pridelené body.	2 až 4 testy – rovnomerne rozložené na obe zložky predmetu.
Odpoveď	Za odpoveď sa pridávajú body za známku. Pri každej známke sa zapíše určitý, vopred určený počet bodov. /známka 1 = 5bodov, známka 2 = 4body, známka 3 = 3body, známka 4 = 1bod, známka 5 = -5bodov/	1
Päťminútovka	Hodnotenie je podobné ako pri odpovedi. /známka 1 = 5bodov, známka 2 = 4body, známka 3 = 3body, známka 4 = -3 body, známka 5 = -5bodov/	2
Seminárna práca / projektová práca	Rozbor literárneho diela (záleží od ročníka) – žiak môže získať 10 bodov. Žiak vypracuje samostatnú prezentáciu, manuál pre ostatných žiakov, zdramatizuje a interaktívne analyzuje literárne dielo, hodnotí literárnu postavu/postavy, vie určiť tému a ideu diela...	1

Kontrolná slohová práca	vopred určený žáner – záleží od ročníka. Žiak môže získať 15 bodov. Hodnotenie: Vonkajšia forma – 2 body, Vnútna forma – 10 bodov – obsah, kompozícia, štýl a jazyk – každá položka po 2 body, Pravopis 3 body, Celkový dojem 2 body.	1
--------------------------------	---	---

Počas celej klasifikácii sa prihliada i na aktivitu – teda žiakovi môžu byť počas roka pridelené mimoriadne body – tzv. aktivizačné – za výbornú prácu na hodinách, za seminárnu prácu navyše, atď.

Stupnica hodnotenia testov a písomných prác S.JL:

100% - 90% = 1, 89% - 75% = 2, 74% - 50% = 3, 49% - 30% = 4, 29% - 0% = 5

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:

100% - 90%	⇒ výborný
89% - 75%	⇒ chválitebný
74% - 50%	⇒ dobrý
49% - 30%	⇒ dostatočný
29% - 0%	⇒ nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

⇒ počítame na 2 desatinné miesta:

- priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
- priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
- 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Názov predmetu	Anglický jazyk úroveň B2, 4. ročník
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie anglického ako 1. cudzieho jazyka.

Požiadavky pre vzdelávanie v **anglickom jazyku (1. cudzí jazyk)** vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie v anglickom jazyku ako druhý cudzí jazyk smeruje k dosiahnutiu úrovne **A2** pre absolventa a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Cieľom vzdelávania v anglickom jazyku v 4. ročníku je dosiahnuť **úroveň B2** podľa SERR pre jazyky. Preto vyučovací proces sa bude organizovať tak, aby vzdelávanie v tomto predmete smerovalo k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov, t.j. **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoríť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**, ako aj k osvojovaniu si základných komunikačných jazykových činností a stratégií v anglickom jazyku.

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu,
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

III. Kompetencie

„Používatelia jazyka a učitelia sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine;

- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu;
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov;
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

3.1 Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane rečových činností.

Učiaci sa na **úrovni B2** má osvojené všeobecné kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektami vlastnej krajiny,
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie krajín, v ktorých sa hovorí cudzím jazykom,
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

3.2 Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa anglickým jazykom hovorí. Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

Jazykové kompetencie

Učiaci sa na **úrovni B2** má osvojené jazykové kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu štandardných komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),

- slovotvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

Žiak dokáže:

- vyjadriť sa jasne a bez zjavných známkov nutnosti obmedzovať to, čo chce povedať,
- ovládať jazyk v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol podať jasný opis, vyjadrovať názory a argumentovať bez nápadného hľadania slov, pričom používa zložité typy podradovacích súvetí,
- v relatívne vysokej miere ovládať gramatiku. Nerobí chyby, ktoré by viedli k nedorozumeniu,
- osvojiť si jasnú, prirodzenú výslovnosť a intonáciu,
- vytvoriť jasne zrozumiteľný súvislý písomný text, ktorý sa riadi štandardným usporiadaním a členením do odsekov,
- pomerne presne si osvojiť pravopis a interpunkciu, ktoré však môžu obsahovať znaky vplyvu materinského jazyka.

Sociolingválne kompetencie

Učiaci sa na **úrovni B2** má osvojené sociolingválne kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- správne reagovať v rôznych spoločenských komunikačných situáciách,
- dodržiavať konvencie slušnosti (vyjadrenie záujmu o druhého, výmena názorov a informácií, vyjadrenie obdivu, srdečnosti, pohostinnosti; vyjadrenie poľutovania, ospravedlnenia a vďaky; vyhýbanie sa priamym príkazom),
- poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá,
- uvedomovať si rozdiely v rôznych formách prejavu (formálneho, neformálneho)
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu,
- uvedomiť si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správa,
- vyjadrovať sa s istotou, zrozumiteľne a zdvorilo vo formálnych aj neformálnych funkčných štýloch, ktoré zodpovedajú danej situácii a osobám,
- uvedomiť si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie

Učiaci sa dokáže komunikovať zrozumiteľne, vie sa vyjadriť slušne vo formálnom a neformálnom štýle, vzhľadom na situáciu a partnera komunikácie. Vie sa aktívne zapojiť do diskusie, ktorá prebieha v prirodzenom tempe a v štandardnom jazyku. Dokáže nadviazať kontakt s každým, koho materinským jazykom je osvojovaný si cudzí jazyk.

Pragmatické kompetencie

Učiaci sa na **úrovni B2** má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni B1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby sa dokázal vyjadriť:

- v súlade s požadovanou stratégiou (zámer, téma, následnosť, príčina, kohézia, koherencia, štýl, register, rétorika),
- funkčne využíval jazykové prostriedky na získavanie informácií, vyjadrenie postojov (súhlas, nesúhlas), modality (povinnosť, schopnosť), vôle (túžby, zámery), emócií (radosť, uspokojenie, nevôľa, záujem, prekvapenie, strach), etických zásad (ospravedlnenie, ľútosť, poľutovanie, súhlas, nesúhlas, pozdravenie, žiadosť, odmietnutie),
- pri interakcii (výmena informácií) alebo transmisii (sprostredkovanie informácií).
- prispôbiť svoj prejav, svoje vyjadrovacie prostriedky situácii a príjemcovi jazykového prejavu a zvoliť si vhodnú úroveň formálnosti, ktorá zodpovedá daným okolnostiam
- zasiahnuť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova,

- komunikáciu začať, udržať a ukončiť ju pomocou účinného striedania sa s partnerom,
- rozvinúť zrozumiteľný opis alebo rozprávanie, pričom rozvinie hlavné kompozičné zložky a doloží ich adekvátnymi podrobnosťami a príkladmi,
- efektívne využívať rozličné spojovacie výrazy tak, aby vystihli vzťah medzi jednotlivými myšlienkami,
- celkom plynulo komunikovať s rodenými hovoriacimi do takej miery, že komunikácia nie je zaťažujúca pre žiadnu zo zúčastnených strán,
- spoľahlivo odovzdávať podrobné informácie.

IV. Výkonový štandard- komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

Počúvanie s porozumením - výkonový štandard

Učiaci sa porozumie dlhším, náročnejším monologickým, dialogickým a kombinovaným ústnym prejavom informatívneho a umeleckého charakteru, a primerane náročným populárno-náučným textom, ktoré sú prednesené v bežnom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku.

Učiaci sa na **úrovni B2** má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal porozumieť :

- prejav ako celku, tému a hlavnú myšlienku
- špecifické informácie a dokázal zachytiť logickú štruktúru textu, vedel rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich, ich názory a stanoviská
- rečové prejavy informatívneho charakteru s konkrétnou i abstraktnou tematikou v bežnom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- prejavy informatívneho charakteru s tematikou každodenného života: oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady v primeranom tempe reči na príslušnej úrovni a v štandardnom jazyku,
- autentické dialógy, napr.: telefonický rozhovor, interview,
- prejavy naratívneho charakteru, napr.: zážitok, príbeh,
- podstatné informácie v obsahovo a jazykovo náročnejších prednáškach, referátoch a diskusiách, prednesených v bežnom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- podstatné informácie z rozhlasových a televíznych správ, dokumentárnych filmov s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči,
- rečové prejavy umeleckého charakteru, napr.: ukážky z filmu, rozhlasovej hry, a vedel odhadnúť postoje, názory a náladu hovoriacich
- porozumieť živej alebo vysielanej spisovnej reči na známe aj neznáme témy, s ktorými sa stretáva v každodennom živote,
- sledovať dlhšiu a zložitú argumentáciu za predpokladu, že téma je dostatočne známa a postup prezentácie je vyznačený explicitnými prostriedkami,
- s istým úsilím pochopiť živý rozhovor medzi rodenými hovoriacimi,
- pochopiť podstatné body prednášok, rozhovorov, správ, ktoré sú obsahovo a jazykovo zložité,
- porozumieť odkazom a hláseniam na konkrétne a abstraktné témy, pokiaľ sú hovorené normálnym tempom a v spisovnom jazyku,
- porozumieť nahrávkam v spisovnom jazyku, s ktorými sa môže stretnúť v spoločenskom a akademickom živote, a okrem informačného obsahu identifikovať aj názory a postoje hovoriaceho

Čítanie s porozumením -výkonový štandard

Učiaci sa porozumie náročnejším textom informatívneho, faktografického, populárno-náučného charakteru, ktoré súvisia s aktuálnymi problémami a dokáže dedukovať, analyzovať, zovšeobecňovať stanoviská a názory autorov. Číta prózu podľa vlastného výberu..

Učiaci sa na **úrovni B2** má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- získať informácie zo stredne náročných textov,
- na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty,
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou,
- chápať logickú štruktúru náročnejšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov,
- rozlišovať v texte zámer, postoj a pocity autora a ostatných zúčastnených, odhadnúť význam neznámych slov v náročnejšom texte z kontextu,
- pružne meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania,
- rozumieť korešpondenčné texty formálneho a neformálneho charakteru,
- čítať a porozumieť rôzne texty informatívneho charakteru a primerane náročné populárno-náučné texty: pracovné návody a prospekty,
- rozumieť texty v masovokomunikačných prostriedkoch a články z tlače,
- porozumieť ukážky z literárnych textov, napr. z krátkej prózy, z románov a divadelných hier.
- prečítať korešpondenciu, ktorá sa vzťahuje na vlastnú oblasť záujmu a okamžite pochopiť základný význam textu,
- porozumieť článkom a správam zaoberajúcim sa aktuálnymi problémami, v ktorých pisatelia zaujímajú konkrétne postoje alebo názory,
- rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností.

Písomný prejav – výkonový štandard

Učiaci sa na úrovni B2 dokáže napísať rozsiahlejší súvislý prejav na rôzne témy s využitím osobnej skúsenosti. Dokáže vyjadriť a zdôvodniť svoj postoj a názor. Efektívne využije zložitejšie lexikálne, gramatické, syntaktické a štylistické prostriedky vo formálnom a neformálnom písomnom prejave.

Učiaci sa na **úrovni B2** má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a štylisticky vhodne:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu,
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
- opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, situáciu, udalosť,
- napísať obsahovo a jazykovo náročnejší súkromný list a úradný list
- napísať obsahovo a jazykovo náročnejší úradný list: žiadosť, sťažnosť, správu, inzerát a odpoveď naň,
- napísať niektoré útvary administratívneho štýlu: objednávku, reklamáciu, program rokovania,
- napísať životopis,
- napísať obsahovo, jazykovo i štylisticky náročnejší slohový útvar (príbeh, rozprávanie, opis),
- napísať krátky súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov,
- napísať rozsiahlejší, obsahovo a jazykovo náročnejší slohový útvar s využitím argumentácie a porovnávania.

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav- dialóg

Učiaci sa dokáže jazykovo správne a primerane reagovať v rôznych situáciách. Spontánne sa zapojí do rozhovoru na témy z každodenného života a z oblasti svojho profesijného záujmu. Vie udržiavať plynulosť komunikácie. Dokáže sa aktívne zapojiť do diskusie na rôzne témy.

Učiaci sa na **úrovni B2** má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- spontánne reagovať v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii,
- viesť, prerušiť a nadviazať rozhovor a preformulovať svoj jazykový prejav,
- správne reagovať na partnerove repliky v prirodzených a simulovaných situáciách a v situačných dialógoch, prebrať iniciatívu počas rozhovoru (napr. zmeniť tému),
- interpretovať a odovzdávať informácie,
- podať jasný a podrobný opis toho, ako uskutočniť nejaký postup,
- vysvetliť a obhájiť svoje názory v diskusii poskytnutím dôležitých vysvetlení, dôvodov a poznámok,
- spoľahlivo porozumieť podrobným pokynom,
- jasne načrtnúť situáciu alebo problém, uvažovať o príčinách alebo následkoch a zvažovať výhody alebo nevýhody rozličných prístupov.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa dokáže predniesť rozsiahlejší súvislý ústny prejav na témy z každodenného života a z oblasti svojho profesijného záujmu. Dokáže vyjadriť vlastný názor a pri rôznych možnostiach riešenia problému, uviesť výhody a nevýhody rôznych alternatív.

Učiaci sa na **úrovni B2** má rozvinuté zručnosti na úrovni B1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

- vyjadriť sa plynulo a správne k rôznym všeobecným témam s ohľadom na stupeň formálnosti prejavu,
- pripraviť a predniesť dlhší prejav na určitú tému aj s odborným zameraním, ak sa téma týka oblasti jeho osobného záujmu,
- jasne a podrobne opísať osoby, predmety, situácie, činnosti a udalosti,
- tvoriť príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy),
- interpretovať a stručne zhrnúť, napr. obsah filmu, knihy a vyjadriť svoj postoj k nim,
- opísať obrázky, mapy, grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor a postoj k nim,
- jasne argumentovať, argumentáciu dostatočne rozviesť a podporiť svoj názor ďalšími argumentmi a prípadnými podrobnosťami,
- predniesť oznámenia na najvšeobecnejšie témy dostatočne jasne, precízne a spontánne.

Predmetové kompetencie

sú vyjadrené v kompetenciách, ktoré súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie, a vo funkciách, ktoré sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť.

Učiaci sa na **úrovni B2**

vie:

Kompetencie	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť

	<p>Odpovedať na pozdrav Podakovať sa a vyjadriť svoje uznanie Rozlúčiť sa</p>
2. Vypočúť si a podať informácie	<p>Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky</p>
4. Vyjadriť názor	<p>Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupne istoty</p>
7. Vyjadriť pocity	<p>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť súcit Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu</p>
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	<p>Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť</p>
9. Predstaviť záľuby a svoj vkus	<p>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem</p>
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	<p>Vyjadriť hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného</p>
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	<p>Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť</p>
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	<p>Obviniť /sa/ Priznať/ sa/ Ospravedlniť/ sa/ Odmietnuť/Poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať</p>
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem</p>
14. Dať ponuku a reagovať na ňu	<p>Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili Ponúknuť pomoc Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem</p>

	Odpovedať na návrh
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečím Poradiť Povzbudiť Vyjadriť želanie
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/ niekoho Vyjadriť, že som na niečo/ niekoho zabudol Pripomenúť niekomu niečo Kondolovať Blahoželať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok
18. Korešpondovať	Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list
20. Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť svoj výklad
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
23. Zúčastniť sa diskusie/Argumentovať	Navrhnuť novú tému/ bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie
24. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať príbeh	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť

V. Obsah vzdelávania-obsahový štandard

Ročník: štvrtý v štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 4 hodiny týždenne

Doprava a cestovanie (8)

Obsahový štandard

- prípravy na cestu, dôvody, cieľ a význam cestovania (za prácou, na dovolenku, služobne)
- dopravné prostriedky (výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov)
- individuálne a kolektívne cestovanie (doprava, ubytovanie a stravovanie)
- cestovanie kedysi a dnes, cestovanie v budúcnosti
- možnosti cestovania do zahraničia

Slovensko, Orava (8)

Obsahový štandard

- krajina a obyvatelia
- miesta, ktoré by som odporučil cudzincom
- zvyky, tradície, konvencie
- stereotypy a predsudky
- miesto Slovenska v zjednotenej Európe

Krajina, ktorej jazyk sa učím (4)

Obsahový štandard

- krajina a obyvatelia
- miesto, ktoré by som rád navštívil
- osobitosti krajiny, zvyky, tradície a konvencie
- stereotypy a predsudky
- jej miesto vo svete

Globálne problémy (4)

Obsahový štandard

- Globálne problémy okolo nás – nezamestnanosť, chudoba, ľudia bez domova
- Globálne problémy vo svete – rasizmus, vojny, hlad, problémy životného prostredia
- Terorizmus
- Snaha jednotlivca a spoločnosti urobiť svet lepším

Multikultúrna spoločnosť (4)

Obsahový štandard

- sviatky – zvyky a tradície (cirkevné a štátne sviatky, folklórne tradície a rôzne podujatia)
- spolunažívanie ľudí rôznych národností
- zblížovanie kultúr (kontakty kedysi a dnes), osobné kontakty s inými kultúrami, tolerancia
- rasová diskriminácia, intolerancia a násilie, vzťah k menšinám v našej spoločnosti
- kultúrne hodnoty iných národov, spolužitie v Európe a vo svete

Človek a spoločnosť (4)

Obsahový štandard

- morálka (správanie sa mladých a starších ľudí, etická výchova v rodine a v škole)
- spoločenská etiketa (stretnutia, pozdravy a blahoželania), etiketa návštev (dôvody a čas, témy rozhovorov, pohostenie)
- normy a ich dodržiavanie (morálka a zákon, nedorozumenie a konflikt)
- pomoc a prejavy záujmu o spoluobčanov v núdzi, sponzorstvo a sponzori (dôvody a podoby), charita
- vplyv spoločnosti na rodinu

Človek a príroda (9)

Obsahový štandard

- ročné obdobia, počasie
- príroda okolo nás – fauna a flóra
- životné prostredie (ochrana životného prostredia, znečistenie pôdy, vôd a ovzdušia), prírodné katastrofy
- ochrana životného prostredia (národné parky, chránené územia, environmentálna výchova)
- vplyv životného prostredia na život človeka (poľnohospodárstvo, agroturistika)

Obliekanie a móda (4)

Obsahový štandard

- vplyv počasia a podnebia na odievanie
- odev a doplnky na rôzne príležitosti
- výber oblečenia (móda, vek, vkus, nálada, možnosti), starostlivosť o oblečenie
- módné trendy – farby a štýly, tvorcovia, módné prehliadky
- „Šaty robia človeka“, šaty na mieru alebo konfekcia (v obchode s odevmi, u krajčírka)

Obchod a služby (4)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská) • služby (pošta, banka, cestovná kancelária, čerpacia stanica, hotel, kaderníctvo a pod.) • reklama a vplyv reklamy na zákazníkov • druhy a spôsoby nákupu a platenia (kamenný obchod verzus internetový obchod, nákup v hotovosti, kartou, na splátky) • zahraničné výrobky verzus slovenské výrobky

Jazyková dimenzia (50)
<ul style="list-style-type: none"> • skracovanie viet prechodníkom • tretia podmienková veta • zmiešané podmienky • alternatívy ku spojke IF • želacie vety • Vázby "It's time we started.., I'd rather...." • Gerundiá, infinitívy • Prídavné otázky • Echo otázky • Výrazy "aj ja, ani ja" • Výrazy "so, such" • Zámená • Budúce časy

VI. Metódy a formy práce

A/ Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

B/ Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

C/ Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

D/ Klasické didakticko-diagnostické: ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využitie metód a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

VII. Učebné zdroje

Maturita Solutions 3rd edition, Intermediate
Prekladové slovníky
Výkladové slovníky
Časopisy
Gramatické príručky
Internet

VIII. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie predmetu AJ 1. - 4. ročník, kvinta – oktáva

Hodnotenie a klasifikácia žiakov vychádza z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Hodinová dotácia - 4 hodiny týždenne

Kritériá hodnotenia:

- dbať na informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu hodnotenia
- dbať na pravidelnosť v hodnotení
- kombinovať hodnotenie známku so slovným hodnotením
- rešpektovať individuálne osobitosti žiaka

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov získavať týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostikovaním žiaka
- sústavným sledovaním výkonu žiaka
- rôznymi druhmi skúšok (ústne, písomné)
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka

SYSTÉM VÁŽENÉHO PRIEMERU

V jednom klasifikačnom období žiak získa minimálne 5 známok:

2 známky zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1 alebo 2-podľa náročnosti)

1 známka z ústnej odpovede - konverzácia, reprodukcia, rozprávanie – (váha 1 alebo 2 podľa náročnosti)

1 známka zo súhrnného testu/slohového útvaru (váha 2)

1 známka z gramatického testu (váha 1 alebo 2-podľa náročnosti)

Počas klasifikačného obdobia by mal žiak získať známku z jedného slohového útvaru – platí pre 1.-4. ročník 4. roč. gymnázia a pre kvintu-oktávu 8. roč. gymnázia.* V ročníkoch prímea-kvarta – v kompetencii vyučujúceho.

*(Vzhlľadom na TVVP, však môže dôjsť k posunu termínov písania slohových prác, záväzné však je, aby žiaci zvládli dva slohové útvary počas jedného školského roka).

V druhom klasifikačnom období 4. ročníka a Oktávy žiak získa minimálne 4 známky:

1 známka zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1 alebo 2 - podľa náročnosti)

1 známky z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie – váha 1 alebo 2 podľa náročnosti)

1 známka zo súhrnného testu / slohového útvaru (váha 2)

1 známka z gramatického priebežného testu (váha 1 alebo 2 podľa náročnosti)

BODOVÝ SYSTÉM

V klasifikačnom období žiak získa minimálne 5 známok:

2 známky zo slovnnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (10-20 bodov-podľa náročnosti)

1 známka z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie – 10-20 bodov)

1 známka zo súhrnného testu /slohového útvaru (20 bodov)

1 známka z gramatického testu (10-20 bodov-podľa náročnosti)

Počas klasifikačného obdobia by mal žiak získať známku z jedného slohového útvaru – platí pre 1.-4. ročník 4. roč. gymnázia a pre kvintu-oktávu 8. roč. gymnázia.* V ročníkoch príme -kvarta v kompetencii vyučujúceho.

*(Vzhlľadom na TVVP, však môže dôjsť k posunu termínov písania slohových prác, záväzné však je, aby žiaci zvládli dva slohové útvary počas jedného školského roka).

V druhom klasifikačnom období 4. ročníka a Oktávy žiak získa minimálne 4 známky:

1 známka zo slovnnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (10-20 bodov podľa náročnosti)

1 známky z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie – 10-20 bodov)

1 známka z veľkého testu /zhrnutie učiva/ (20 bodov)

1 známka z gramatického priebežného testu (10-20 bodov)

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň B1-B2 /podľa ročníka/

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Písomné slohové prejavy sa hodnotia podľa nasledujúcich kritérií:

- členenie a stavba textu
- zodpovedajúci obsah a rozsah textu
- gramatická správnosť, pravopis
- slovná zásoba

Stupnica hodnotenia písomných odpovedí:	100% - 90%	⇒ výborný
	89% - 75%	⇒ chválitebný
	74% - 50%	⇒ dobrý
	49% - 30%	⇒ dostatočný
	29% - 0%	⇒ nedostatočný

$$VZ = \frac{\text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} + \text{známka} \times \text{váha} \dots}{\text{súčet hodnôt váh}}$$

- ⇒ počítame na 2 desatinné miesta:
- priemer do 0,50 (vrátane) zaokrúhľujeme nadol
  - priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor
  - 1,50 = „1“; 1,51 = „2“

Pri výslednej klasifikácii treba však zohľadniť aj systematickú a sústavnú pripravenosť žiaka na vyučovanie, jeho aktivity a výkony na hodinách.

Názov predmetu	Nemecký jazyk – 4. ročník + oktáva	B1
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia	

I. Charakteristika predmetu

Nemecký jazyk ako súčasť cudzích jazykov prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia, tolerance a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Vzhľadom na využitie jazyka v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr sa kladie dôraz na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnosne zameraný prístup. Komunikácia v nemeckom jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie nemeckého jazyka ako 2. cudzieho jazyka.

Označenie úrovne B1 je samostatný používateľ.

Na vyučovanie **nemeckého jazyka** vo štvrtom ročníku podľa školského vzdelávacieho programu je určená **trojhodinová** dotácia

Požiadavky pre vzdelávanie v **nemeckom jazyku** vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie v nemeckom jazyku ako druhom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne B1 pre absolventa a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**.

II. Ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu nemecký jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele

III. Kompetencie

Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú žiakovi konať. Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiaci:

- dokázali riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhali cudzincom, ktorí sú v ich vlastnej krajine;
- dokázali si vymieňať informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkujú im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápali spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu;

- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov;
- prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich;
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si nemeckého jazyka;
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti;
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom;
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektami vlastnej krajiny.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa nemeckým jazykom hovorí.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie.

Jazyková kompetencia

Žiak dokáže používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia), slovotvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

Učiaci sa na úrovni B1 ovláda jazyk:

- v takom rozsahu, aby sa dohodol a vedel vyjadriť s použitím osvojenej slovnej zásoby na vymedzené témy týkajúce sa bežného života, aj keď jeho obmedzená slovná zásoba mu príležitostne spôsobuje ťažkosti s formuláciou jeho výpovede, pričom používa opisné jazykové prostriedky,
- v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadriť myšlienky, ktoré sa týkajú aj abstraktných tém, ktoré sú uvedené v učebných osnovách.

- v takom rozsahu, aby mohol komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne dobre ovládať gramatiku, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách;
- tak, aby vedel vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať, artikulačne zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti

Sociolingválna kompetencia

Žiak dokáže:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách,
- dodržiavať konvencie slušnosti (vyjadrenie záujmu o druhého, výmena názorov a informácií, vyjadrenie obdivu, srdečnosti, pohostinnosti; vyjadrenie poľutovania, ospravedlnenia a vďaky; vyhýbanie sa priamym príkazom),
- používať základné bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá,
- uvedomovať si rozdiely v rôznych formách prejavu (formálneho, neformálneho).

Pragmatická kompetencia

Žiak dokáže:

- pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť
- zasiahnúť do diskusia na známu tému
- začať, udržať a ukončiť rozhovor
- dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek;
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku;
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému;
- zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky

IV. Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť počas štúdia. Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

1. Počúvanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže porozumieť:

- jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikujúc všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom;
- textu ako celku, téme a hlavnej myšlienke;
- špecifickým informáciám a zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich;
- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- autentickým dialógom na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview;
- prejavom naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh;
- podrobným orientačným pokynom;

- podstatným informáciám v prednáškach, referátoch, diskusiách, ak mu je téma známa, a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči

2. Čítanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže:

- získať informácie z jednoduchších textov,
- po príprave čítať plynulo a nahlas texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam učiacich sa,
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou,
- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov
- odhadnúť význam neznámych slov v náročnejšom texte a pružne meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania,
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, telegramu, e-mailu,
- čítať a porozumieť rôzne texty informatívneho charakteru,
- rozumieť jednoduchým textom z masovokomunikačných prostriedkov, v ktorých vie pochopiť hlavnú myšlienku,
- porozumieť obsahu jednoduchšieho autentického textu.

3. Písomný prejav

Žiak počas štúdia dokáže:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu,
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
- jednoducho opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť,
- napísať jednoduchší súkromný list,
- napísať jednoduchý životopis,
- napísať príbeh, rozprávanie, opis
- napísať krátky súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

4. Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Žiak počas štúdia dokáže:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii;
- získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému;
- vyjadriť svoje myšlienky na abstraktné témy, ktoré sprostredkuje, napríklad filmy, knihy, scénické predstavenia, výstavy, hudba atď.;
- využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania;
- bez prípravy sa zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť osobné názory, vyjadriť a reagovať na pocity, akými sú prekvapenie, šťastie, smútok, záujem a nezáujem;
- porovnať a dať do protikladu alternatívy s podrobným vysvetlením toho, čo treba robiť, kam ísť, koho alebo čo si vybrať atď.;
- vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii na zaujímavé témy;
- vyhľadať a vyjadriť jednoduché faktografické informácie;

- požiadať o podrobné usmernenia a riadiť sa nimi;
- získať podrobnejšie informácie

Ústny prejav – monológ

Žiak dokáže:

- vyjadrovať sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii k témam z bežného života,
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti,
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne,
- interpretovať a odovzdávať informácie,
- stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány a činnosti
- dokáže tvoriť jednoduché príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy).

V. Predmetové kompetencie

Sú vyjadrené v **spôsobilostiach**, ktoré súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie, a **vo funkciách**, ktoré sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť.

Výkonový štandard:

Žiak vie:

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu

<p>8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</p>	<p>Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím</p>
<p>9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus</p>	<p>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu</p>
<p>10. Reagovať vo vyhrotenej situácii</p>	<p>Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať</p>
<p>11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti</p>	<p>Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zakazu/Spochybníť zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť</p>
<p>12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností</p>	<p>Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať</p>
<p>13. Reagovať na príbeh alebo udalosť</p>	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapilo Vyjadriť nezáujem</p>
<p>14. Ponúknuť a reagovať na ponuku</p>	<p>Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
<p>15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti</p>	<p>Varovať pred niekým/niečím Poradiť Dodat' odvahu/ Podporiť Adresovať niekomu svoje želanie</p>
<p>16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</p>	<p>Spomenúť si na niečo/niekoho Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol Pripomenúť</p>

	Kondolovať Gratulovať
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok
18. Korešpondovať	Korešpondovať Začať list Ukončiť list
19. Telefonovať	Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) Oboznámiť s obsahom/osnovou Rozviesť tému a osnovu Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť svoj výklad
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	Podčiarknuť/ dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať	Navrhnuť novú tému/nové body diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematickeho slova/vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať niečo	Rozprávať príbeh Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku

VI. Obsah vzdelávania

Ročník: Štvrtý – nemecký jazyk vo štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
	Kultúra a umenie	10
	Uprostred multikultúrnej spoločnosti	11
	Človek a príroda	10
	Krajina(y), ktorej jazyk sa učím	20
	Slovensko	10
	Jazykové prostriedky	22

Výkonový štandard – spoločný pre všetky tematické celky.

Žiak vie:

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- Vypočuť si a podať informácie
- Vybrať si z ponúkaných možností
- Vyjadriť svoj názor
- Vyjadriť svoju vôľu
- Vyjadriť svoju schopnosť
- Vnímať a prejavovať svoje city
- Vyjadriť očakávania a reagovať na ne.
- Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus
- Reagovať vo vyhrotenej situácii
- Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti
- Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností
- Reagovať na príbeh alebo udalosť
- Ponúknuť a reagovať na ponuku
- Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti
- Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti
- Reagovať pri prvom stretnutí
- Korešpondovať
- Telefonovať
- Vymieňať si názory, komunikovať s niekým
- Vypracovať prezentáciu/prednášku
- Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku
- Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať
- Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené
- Prerozprávať prečítaný text.

Umenie a kultúra (10)

Obsahový štandard

- Druhy umenia
- Kultúra a jej formy
- Spoločnosť – kultúra – umenie
- Kultúra a jej vplyv na človeka
- Kultúrny život

Uprostred multikultúrnej spoločnosti (11)

Obsahový štandard

- Cudzie jazyky, angličtina v nemeckom jazyku
- Rodinné sviatky
- Štátne a cirkevné sviatky
- Zvyky a tradície v rôznych krajinách
- Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Človek a príroda (10)

Obsahový štandard

- Rastliny/flóra
- Klíma
- Človek a jeho životné prostredie
- Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Krajina(y), ktorej jazyk sa učím (20)

Obsahový štandard

- Nemecko, Rakúsko, Švajčiarsko: Geografické údaje
- História
- Turistické miesta a kultúrne pamiatky
- Zvyky a tradície
- O človeku v Nemecku, Rakúsku, Švajčiarsku

Slovensko (10)

Obsahový štandard

- Geografické údaje
- História
- Turistické miesta a kultúrne pamiatky
- Zvyky a tradície

Jazykové prostriedky (2)
Obsahový štandard
Morfológia Podstatné mená <ul style="list-style-type: none"> • Tvorenie zložených podstatných mien

Jazykové prostriedky (2)
Obsahový štandard
Prídavné mená <ul style="list-style-type: none"> • Tvorenie zložených prídavných mien

Jazykové prostriedky (2)
Obsahový štandard
Zámená <ul style="list-style-type: none"> • Neurčité zámená

Jazykové prostriedky (6)
Obsahový štandard
Slovesá <ul style="list-style-type: none"> • slovesá v tvare pasívu / trpného rodu • slovesá v tvare prítomného a minulého prídavného • tvar sloves v nepriamej reči – konjunktív I.

Jazykové prostriedky (4)
Obsahový štandard
Predložky <ul style="list-style-type: none"> • podstatné a prídavné mená s fixnými predložkami

Jazykové prostriedky (2)
Obsahový štandard
Spojky: <ul style="list-style-type: none"> • spojka indem

Jazykové prostriedky (4)
Obsahový štandard
Syntax <ul style="list-style-type: none"> • vedľajšia veta spôsobová so spojkou indem • postavenie príslovkových určení vo vete • postavenie „nicht“ vo vete • priama a nepriama reč

VII. Metódy a formy práce

a) Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

b) Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

c) Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

d) Klasické didakticko-diagnostické:

ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využitie metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

VIII. Učebné zdroje

Direkt 3 učebnica a pracovný zošit

Časopis v nemeckom jazyku

Vlastné aktualizované učebné zdroje

Prekladové slovníky

Výkladové slovníky

Internet

IX. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov vychádzajú z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

Hodinová dotácia - 3 hodiny týždenne

V jednom klasifikačnom období žiak získa **minimálne 5 známok:**

1 známka zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie, simulácia, opis obrázkov, dialóg – váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka zo slohovej písomnej práce (váha 2)

1 známka z gramatického priebežného testu (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka z diktátu, projektu, resp. inej aktivity (váha 1, 2 podľa náročnosti)

V druhom klasifikačnom období žiak 4.ročníka a oktávy získa **minimálne 4 známky:**

1 známka zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známky z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie, dialóg – váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka zo slohovej písomnej práce (váha 2)

1 známka z gramatického priebežného testu (váha 1, 2 podľa náročnosti)

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň B1

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Písomné slohové prejavy sa hodnotia podľa nasledujúcich kritérií:

- členenie a stavba textu
- zodpovedajúci obsah a rozsah textu
- gramatická správnosť, pravopis
- slovná zásoba

Základom pre klasifikáciu bude žiakov dosiahnutý počet bodov z maximálneho počtu bodov jednotlivých hodnotených prác a odpovedí, prevedený na percentá a následne na známku podľa nasledujúcej **klasifikačnej stupnice**:

100% – 90 %	=	výborný
89% - 75%	=	chválitebný
74% - 50%	=	dobrý
49% - 30%	=	dostatočný
29% - 0%	=	nedostatočný

$$VZ = \underline{známka \times váha + známka \times váha + známka \times váha \dots}$$

súčet hodnôt váh

⇒ počítame na 2 desatinné miesta: - priemer do 0,50 zaokrúhľujeme nadol
- priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor

Pri výslednej klasifikácii sa zohľadňuje aj systematická a sústavná pripravenosť žiaka na vyučovanie, jeho aktivity a výkony na hodinách.

Názov predmetu	Ruský jazyk 4. roč. + oktáva B1
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Ruský jazyk ako súčasť cudzích jazykov prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia, tolerancie a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Vzhľadom na využitie jazyka v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr sa kladie dôraz na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v ruskom jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie ruského jazyka ako 2. cudzieho jazyka.

Označenie úrovne B1 je samostatný používateľ.

Na vyučovanie **ruského jazyka ako 2. cudzieho jazyka** v treťom ročníku podľa školského vzdelávacieho programu je určená **troj** hodinová dotácia

Požiadavky pre vzdelávanie v **ruskom jazyku** vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie v ruskom jazyku ako druhom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne B1 pre absolventa a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**.

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby komunikačný zámer sa realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

III. Kompetencie

Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú žiakovi konať. Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiaci:

- dokázali riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhali cudzincom, ktorí sú v ich vlastnej krajine;
- dokázali si vymieňať informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkujú im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápali spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich;
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si ruského jazyka;
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti;
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom;
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektami vlastnej krajiny.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa ruským jazykom hovorí.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie.

Jazyková kompetencia

Žiak a úrovni B1 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),
- slovotvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

Žiak sa na úrovni B1 ovláda jazyk:

- v takom rozsahu, aby sa dohodol a vedel vyjadriť s použitím osvojenej slovnej zásoby na vymedzené témy týkajúce sa bežného života, aj keď jeho obmedzená slovná zásoba mu príležitostne spôsobuje ťažkosti s formuláciou jeho výpovede, pričom používa opisné jazykové prostriedky,
- v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadriť myšlienky, ktoré sa týkajú aj abstraktných tém, ktoré sú uvedené v učebných osnovách.
- v takom rozsahu, aby mohol komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne dobre ovládať gramatiku, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách;

- tak, aby vedel vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať,
  - artikulačne zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti

Sociolingválne kompetencie

Žiak na úrovni B1 má osvojené sociolingválne kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách,
- poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá;
- uvedomovať si rozdiely medzi formálnym a neformálnym prejavom;
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu;
- uvedomovať si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať;
- uvedomovať si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v bežnej jazykovej praxi, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie

Pragmatická kompetencia

Žiak na úrovni B1 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, že dokáže:

- pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť;
- zasiahnuť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova;
- začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém alebo osobných záujmov;
- dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek;
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku;
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému;
- zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky

IV. Komunikačné jazykové činnosti a stratégie – výkonový štandard

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť počas štúdia. Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1. Počúvanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže porozumieť:

- jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikujúc všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom; textu ako celku, téme a hlavnej myšlienke;
- špecifickým informáciám a zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich;

- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- autentickým dialógom na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview;
- prejavom naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh;
- podrobným orientačným pokynom;
- podstatným informáciám v prednáškach, referátoch, diskusiách, ak mu je téma známa, a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči

2. Čítanie s porozumením

Žiak počas štúdia dokáže:

- získať informácie z bežných textov;
- na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty;
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou;
- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov;
- odhadnúť význam neznámych slov z kontextu a meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania;
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, e-mailu;
- rozoznať dôležité myšlienky v jednoduchých novinových článkoch na známe témy;
- rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností

3. Písomný prejav

Žiak na úrovni B1 dokáže napísať jednoduchý súvislý prejav na témy z každodenného života a dokáže vyjadriť svoje postoje, pocity a dojmy. Vie správne používať základné lexikálne, gramatické, syntaktické a štylistické prostriedky vo formálnom a neformálnom písomnom prejave. Správne používa kompozičné postupy s ohľadom na obsah a adresáta písomného prejavu, ako aj s ohľadom na slohový útvar.

Žiak sa na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, že počas štúdia dokáže zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a štylisticky vhodne:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu,
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
- jednoducho opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť,
- napísať jednoduchší súkromný list,
- napísať obsahovo a jazykovo jednoduchý úradný list: žiadosť, inzerát a odpoveď naň,
- napísať životopis,
- napísať príbeh, rozprávanie, opis
- napísať súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

4. Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Žiak sa vie jazykovo správne a primerane reagovať v bežných životných situáciách. Dokáže bezprostredne nadviazať rozhovor na témy z každodenného života.

Žiak na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, že počas štúdia dokáže:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii,
- získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému;
- vyjadriť svoje myšlienky na abstraktné témy, ktoré sprostredkuje, napríklad filmy, knihy, scénické predstavenia, výstavy, hudba atď.;
- využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania;
- bez prípravy sa zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť osobné názory, vyjadriť a reagovať na pocity, akými sú prekvapenie, šťastie, smútok, záujem a nezáujem;
- porovnať a dať do protikladu alternatívy s podrobným vysvetlením toho, čo treba robiť, kam ísť, koho alebo čo si vybrať atď.;
- vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii na zaujímavé témy;
- vyhľadať a vyjadriť jednoduché faktografické informácie;
- požiadať o podrobné usmernenia a riadiť sa nimi;
- získať podrobnejšie informácie

Ústny prejav – monológ

Žiak vie súvisle a s využitím jednoduchších jazykových prostriedkov hovoriť o svojich skúsenostiach, pocitoch, zážitkoch. Vie odôvodniť a vysvetliť svoj názor. Dokáže porozprávať jednoduchý príbeh a prerozprávať obsah prečítaného alebo vypočutého textu a vyjadriť svoj postoj.

Žiak na úrovni B1 má rozvinuté zručnosti na úrovni A2 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, že počas štúdia dokáže:

- vyjadrovať sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii k témam z bežného života,
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti,
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne,
- interpretovať a odovzdávať informácie,
- dokáže tvoriť a vyrozprávať jednoduché príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy).
- stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány a činnosti;
- predniesť krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života

V. Predmetové kompetencie

Sú vyjadrené v **spôsobilostiach**, ktoré súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie, a **vo funkciách**, ktoré sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť. Prehľad kompetencií a funkcií jazyka.

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť

3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, postávať sa Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného Urážať Nadávať
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať

<p>13. Reagovať na príbeh alebo udalosť</p>	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapilo Vyjadriť nezáujem</p>
<p>14. Ponúknuť a reagovať na ponuku</p>	<p>Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
<p>15. Reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti</p>	<p>Varovať pred niekým/niečím Poradiť Dodať odvalu/Podporiť Adresovať niekomu svoje želanie</p>
<p>16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</p>	<p>Spomenúť si na niečo/nieкого Vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol Pripomenúť Kondolovať Gratulovať</p>
<p>17. Reagovať pri prvom stretnutí</p>	<p>Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok</p>
<p>18. Korešpondovať</p>	<p>Korešpondovať Začať list Ukončiť list</p>
<p>19. Telefonovať</p>	<p>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</p>
<p>20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým</p>	<p>Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore</p>
<p>21. Vypracovať prezentáciu/prednášku</p>	<p>Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) Oboznámiť s obsahom/osnovou Rozviesť tému a osnovu Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť svoj výklad</p>
<p>22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku</p>	<p>Podčiarknuť/ dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať</p>

23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať	Navrhnuť novú tému/nové body diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematickeho slova/vyjadrenia/frázy Nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať niečo	Rozprávať príbeh Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku

VI. Obsah vzdelávania

Ročník: Štvrtý – Ruský jazyk v štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
Štvrtý	Kultúra a umenie	8
	Náš domov	8
	Obchod a služby	6
	Ľudské telo, starostl. o zdravie	6
	Masmédia	4
	Mládež a jej svet	6
	Výživa a zdravie	6
	Krajiny, mestá a miesta	6
	Knihy a literatúra	6
	Vzory a ideály	4
	Krajina, jazyk ktorej sa učím	8
	Jazykové prostriedky	20

Výkonový štandard – spoločný pre všetky tematické celky.

Žiak vie:

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- Vypočúť si a podať informácie
- Vybrať si z ponúkaných možností
- Vyjadriť svoj názor
- Vyjadriť svoju vôľu
- Vyjadriť svoju schopnosť
- Vnímať a prejavovať svoje city
- Vyjadriť očakávania a reagovať na ne.
- Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus
- Reagovať vo vyhrotenej situácii
- Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti
- Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností

- Reagovať na príbeh alebo udalosť
- Ponúknuť a reagovať na ponuku
- Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti
- Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti
- Reagovať pri prvom stretnutí
- Korešpondovať
- Telefonovať
- Vymieňať si názory, komunikovať s niekým
- Vypracovať prezentáciu/prednášku
- Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku
- Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať
- Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené
- Prerozprávať prečítaný text.

Kultúra a umenie (8)

Obsahový štandard

- Druhy umenia
- Kultúra a jej formy
- Spoločnosť – kultúra – umenie

Náš domov (8)

Obsahový štandard

- Môj dom/byt
- Zariadenie bytu
- Domov a jeho okolie
- Bývanie v meste a na dedine

Obchod a služby (6)

Obsahový štandard

- nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská),
- služby (pošta, banka, polícia, čerpacia stanica),
- reklama a vplyv reklamy na zákazníkov.

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie (6)

Obsahový štandard

- Ľudské telo
- Fyzické charakteristiky
- Charakterové vlastnosti človeka
- Choroby a nehody
- Hygiena a starostlivosť o telo
- Zdravý spôsob života

Masmédia (4)

Obsahový štandard

- typy masovokomunikačných prostriedkov (ich využitie, výhody, nevýhody),

- tlač (noviny, časopisy, rubriky) - výber, nákup, čítanie – obľúbené články,
- rozhlas, televízia (obľúbené typy programov, sledovanosť).

Mládež a jej svet (6)

Obsahový štandard

- Aktivity mládeže
- Vzťahy medzi rovesníkmi
- Generačné vzťahy

Krajiny, mestá a miesta (6)

Obsahový štandard

- dôležité miesta v mojom živote (rodisko, miesto štúdií, miesto trávenia víkendov a prázdnin),
- sprevádzanie turistov (privítanie, základné informácie o pobyte),
- turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, jaskyne) a mestá.

Knihy a literatúra (6)

Obsahový štandard

- knihy - výber, čítanie,
- obľúbený autor a žánre,
- prečítané dielo spisovateľa krajiny, ktorej jazyk sa učím (život a dielo spisovateľa).

Vzory a ideály (4)

Obsahový štandard

- Človek, jeho vzory a ideály
- Pozitívne a negatívne vzory
- Individuálne priority a hodnoty

Krajina, jazyk ktorej sa učím (8)

Obsahový štandard

- Geografické údaje
- História
- Turistické miesta a kultúrne pamiatky
- Zvyky a tradície
- O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

Jazykové prostriedky (3)

Obsahový štandard

Morfológia

Podstatné mená

- skloňovanie podstat. mien podľa tvrdých a mäkkých skloňovacích vzorov,
- skloňovanie podstat. mien neproduktívneho typu (brat, drug, syn, puť, mať, doč, imia, vremia ...),
- pád množ. čísla frekventovaných podstatných mien s koncovkou -a/-ja (adresa, berega, učitelia, pojezda ...),

- predložkové väzby podstatných mien,

Jazykové prostriedky (3)

Obsahový štandard

Prídavné mená

- **Spojenie podstatných mien s prídavnými menami**
- skloňovanie prídavných mien a spodstatnených prídavných mien podľa tvrdého a mäkkého skloňovacie-ho vzoru,
- jednoduchý a opisný tvar 2. stupňa prídavných mien,
- opisný tvar 3. stupňa prídavných mien,
- **krátke tvary prídavných mien,**
- tvary privlastňovacích prídavných mien (otcov, mamin)

Jazykové prostriedky (2)

Obsahový štandard

Zámená

- skloňovanie osobných a privastňovacích zámen,
- používanie opytovacích a vzťažných zámen (kto, što, kakov, kotoryj),
- správne používanie ukazovacích zámen (etot, tot, takoj).

Jazykové prostriedky (2)

Obsahový štandard

Číslovky

- tvary základných čísloviek od 1 - 1 000 000,
- tvary radových čísloviek a skloňovanie
- väzby základných čísloviek s počítaným predmetom (podstatným menom),
- tvorba a používanie čísloviek v dátumoch a letopočtoch,
- vyjadrovanie rozdielu hodnôt (staršie na 5 let, vyšie na 2 metra),
- vyjadrovanie približnosti (let 30, časov v šest'),
- vyjadrovanie času (polovina piatovo, bez desiati vosem ...)

Jazykové prostriedky (2)

Obsahový štandard

Slovesá

- **Rozkazovací spôsob sloves**
- **slovné spojenie byť, stať kem + inštrumentál**
- **budúci čas sloves**
- **správne používanie slovesa bolet' v rôznych situáciách**
- Časovanie sloves s príponou -ova-, -eva- (tancevať, risovať),
- časovanie sloves so zmenou kmeňovej spoluhlásky (pisať ...),
- časovanie neproduktívnych sloves (byť, piť, jesť, dať, davať, ješ', jechať, žiť, idti, otkryť,

- modálne slovesá (moč, choteť...),
- transformovanie viet s prídavnými a prechodníkmi na podrad'ovacie súvetia.

Jazykové prostriedky (1)

Obsahový štandard

- **Príslovky**
- tvorba prísloviak odvodzovaním od prídavných mien, podstatných mien, zámen, čísloviek
- tvorba a používanie záporných prísloviak s časticou *ni-*,
- tvorba a používanie opisného tvaru 2. stupňa prísloviak

Jazykové prostriedky (1)

Obsahový štandard

Predložky

- predložky s podstatnými menami a zámenami, predložkovými väzbami vyjadrovanie predmetových a príslovkových vzťahov,
- význam predložiek *s, iz, o, ob, u, na, v, za, nad, pod, pred, po, do, vokrug, ot, posle, dľa, v tečenije, krome*

Jazykové prostriedky (1)

Obsahový štandard

Spojky:

- prirad'ovacie spojky: *i, ni-ni, ne toľko-no i, no, a, vsio-taki, odnako, ili, ili-ili, to-to, potomu, poetomu,*
- podrad'ovacie spojky: *čto, čto by, kogda, jesli, choťa, potomu čto.*

Jazykové prostriedky (1)

Obsahový štandard

Častice

- správne používať častice: *ne, ni, li, že, by, to, ješčo, razve a poznať ich význam*

Jazykové prostriedky (2)

Obsahový štandard

Syntax

- **Intonácia opytovacích viet s opytovacím zámenom a bez neho**
- **štruktúra oznamovacej vety**
- oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie vety
- úplný, čiastočný a zosilnený zápor vo vete (*net, ne, ni*),
- mať/nemať v rôznych významoch (*mať možnosť, mať rád ...*),
- prirad'ovacie a podrad'ovacie súvetia,
- priama a nepriama reč
- používanie častice *li*,
- rozdiel vo väzbe medzi ruskými a slovenskými slovesami bez predložky: *želať, prosiť, dobyťsia (čego?), pozdravľať, blagodarit', zabyť, prostiť (kogo?), boleť (čem?), za*

- kogo?),vladeť, uvlekaťsja (čem?) ...,
- rozdiel vo väzbe medzi ruskými a slovenskými slovesami s predložkou: igrať v(čo?),
  - rozdiel vo väzbe medzi ruskými a slovenskými podstatnými menami bez predložky:pamjatnik (komu?).

VII. Metódy a formy práce

a) Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

b) Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

c) Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

d) Klasické didakticko-diagnostické:

ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využité metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

VIII. Učebné zdroje

Встречи с Россией, Ruský jazyk pre 3.-4.ročník stredných škôl

Prekladové slovníky

Výkladové slovníky

Príručná gramatika Ruského jazyka

Internet

Ruština – maturitná príprava

Ruština otázky a odpovede

IX. Hodnotenie predmetu

V jednom klasifikačnom období žiak získa **minimálne 5 známok:**

1 známka zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1, 2 podľa náročnosti)

1 známka z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie, simulácia, opis obrázkov, dialóg – váha 1, 2 podľa náročnosti)

- 1 známka zo slohovej písomnej práce (váha 2)
- 1 známka z gramatického priebežného testu (váha 1, 2 podľa náročnosti)
- 1 známka z diktátu, projektu, resp. inej aktivity (váha 1, 2 podľa náročnosti)

V druhom klasifikačnom období žiak 4.ročníka a oktávy získa **minimálne 4 známky**:

- 1 známka zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1, 2 podľa náročnosti)
- 1 známky z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávania, dialóg – váha 1, 2 podľa náročnosti)
- 1 známka zo slohovej písomnej práce (váha 2)
- 1 známka z gramatického priebežného testu (váha 1, 2 podľa náročnosti)

Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň B1

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Písomné slohové prejavy sa hodnotia podľa nasledujúcich kritérií:

- členenie a stavba textu
- zodpovedajúci obsah a rozsah textu
- gramatická správnosť, pravopis
- slovná zásoba

Základom pre klasifikáciu bude žiakov dosiahnutý počet bodov z maximálneho počtu bodov jednotlivých hodnotených prác a odpovedí, prevedený na percentá a následne na známku podľa nasledujúcej **klasifikačnej stupnice**:

100% – 90 %	=	výborný
89% - 75%	=	chváľitebný
74% - 50%	=	dobrý
49% - 30%	=	dostatočný
29% - 0%	=	nedostatočný

$$VZ = \underline{\underline{známka \times váha + známka \times váha + známka \times váha \dots}}$$

súčet hodnôt váh

- ⇒ počítame na 2 desatinné miesta:
- priemer do 0,50 zaokrúhľujeme nadol
  - priemer nad 0,50 zaokrúhľujeme nahor

Pri výslednej klasifikácii sa zohľadňuje aj systematická a sústavná pripravenosť žiaka na vyučovanie, jeho aktivity a výkony na hodinách.

Názov predmetu	Francúzsky jazyk – 4. ročník + oktáva B1
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Francúzsky jazyk ako súčasť cudzích jazykov prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje aj prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia, tolerance a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Vzhľadom na využitie jazyka v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr sa kladie dôraz na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia vo francúzskom jazyku je podľa Európskeho referenčného rámca založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Na naplnenie týchto cieľov slúži aj vyučovanie francúzskeho jazyka ako 2. cudzieho jazyka.

Označenie úrovne B1 je samostatný používateľ.

Na vyučovanie **francúzskeho jazyka ako 2. cudzieho jazyka** vo štvrtom ročníku štvorročného gymnázia podľa školského vzdelávacieho programu je určená **3-hodinová** dotácia

Požiadavky pre vzdelávanie vo francúzskom jazyku vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje jednotlivé úrovne ovládania cudzieho jazyka podľa stupnice A1 – C2. Vzdelávanie vo francúzskom jazyku ako druhom cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne **B1** pre absolventa a v prípade ukončenia vzdelávania maturitnou skúškou k dosiahnutiu úrovne **B2**.

II. Ciele predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu francúzsky jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

III. Kompetencie

Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú žiakovi konať. Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiaci dokázali:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine;
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity;
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich;
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka;
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti;
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom;
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektami vlastnej krajiny

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa ruským jazykom hovorí.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie

Jazyková kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené jazykové kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu štandardných komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia);
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia);
- slovotvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia);
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).
- ovládať jazyk dostatočne na to, aby sa dohodol a vyjadroval s použitím dostatočnej slovnej zásoby len s určitou mierou váhania a opisných jazykových prostriedkov na vymedzené témy, pričom používa opisné jazykové tvary;
- ovládať jazyk v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky, či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadrovať myšlienky, ktoré sa týkajú abstraktných a kultúrnych tém;
- komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne ovládať gramatiku dobre, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo

chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách;

- vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať;
- artikulácie zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti

Sociolingválna kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené sociolingválne kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách;
- poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá;
- uvedomovať si rozdiely medzi formálnym a neformálnym prejavom;
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu;
- uvedomovať si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať;
- uvedomovať si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v bežnej jazykovej praxi, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie

Pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni B1 má osvojené pragmatické kompetencie na úrovni A2 a ďalej si ich rozvíja tak, aby sa dokázal:

- pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť;
- zasiahnuť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova;
- začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém alebo osobných záujmov;
- dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek;
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku;
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému;
- zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie – výkonový štandard

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť v priebehu vzdelávania.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Komunikačné zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (ide o integrované zručnosti).

1. Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže porozumieť:

- jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikujúc všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom;
- textu ako celku, téme a hlavnej myšlienke;
- špecifickým informáciám a zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich;
- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každo-denného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- autentickým dialógom na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview;
- prejavom naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh;
- podrobným orientačným pokynom;
- podstatným informáciám v prednáškach, referátoch, diskusiách, ak im je téma známa, a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku; □ základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči

2. Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže:

- získať informácie z bežných textov;
- na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty;
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou;
- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov;
- odhadnúť význam neznámych slov z kontextu a meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania;
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, e-mailu;
- rozoznať dôležité myšlienky v jednoduchých novinových článkoch na známe témy;
- rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností

3. Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže::

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu;
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu;
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie;
- opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť;
- napísať súkromný a úradný list;
- napísať životopis;
- napísať príbeh, rozprávanie, opis;
- napísať súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

4. Ústny prejav

Ústny prejav- dialóg

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii;
- získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému;
- vyjadriť svoje myšlienky na abstraktné témy, ktoré sprostredkuje, napríklad filmy, knihy, scénické predstavenia, výstavy, hudba atď.;
- využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania;
- bez prípravy sa zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť osobné názory, vyjadriť a reagovať na pocity, akými sú prekvapenie, šťastie, smútok, záujem a nezáujem;
- porovnať a dať do protikladu alternatívy s podrobným vysvetlením toho, čo treba robiť, kam ísť, koho alebo čo si vybrať atď.;
- vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii na zaujímavé témy;
- vyhľadať a vyjadriť jednoduché faktografické informácie;
- požiadať o podrobné usmernenia a riadiť sa nimi;
- získať podrobnejšie informácie

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni B1 počas štúdia dokáže:

- vyjadriť sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situáciám a témam z bežného života;
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti;
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne;
- interpretovať a odovzdávať informácie;
- vyrozprávať príbeh;
- stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány a činnosti;
- predniesť krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života

IV. Kompetencie a funkcie jazyka

Sú vyjadrené v **spôsobilostiach**, ktoré súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom aj v písomnom prejave a zahŕňajú aj reakcie všetkých účastníkov komunikačnej situácie, a **vo funkciách**, ktoré sú chápané ako základné časti komunikácie, ktoré žiak musí ovládať, aby sa mohla komunikácia uskutočniť.

Výkonový štandard:

Žiak vie:

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky
3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť / Odmietnuť Opraviť

4. Vyjadriť svoj názor	<p>Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty</p>
5. Vyjadriť svoju vôľu	<p>Vyjadriť želania/túžby Vyjadriť plány</p>
6. Vyjadriť pocity	<p>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť súcit / sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu</p>
7. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	<p>Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť</p>
8. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	<p>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem</p>
9. Reagovať vo vyhrotenej situácii	<p>Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného</p>
10. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	<p>Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť</p>
11. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	<p>Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Odmietnuť/poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať</p>
12. Reagovať na príbeh alebo udalosť	<p>Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem</p>
13. Dať ponuku a reagovať na ponuku	<p>Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili Ponúknuť pomoc Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem</p>

	Odpovedať na návrh
14. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Varovať pred niekým / niečím Poradiť Povzbudiť Vyjadriť svoje želanie
15. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/niekoľo Vyjadriť, že som na niečo/niekoľo zabudol Prípomenuť niekomu niečo Kondolovať Blahoželať
16. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok
17. Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor
18. Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
19. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad
20. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
21. Zúčastniť sa diskusie / Argumentovať	Navrhnuť novú tému/bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie
22. Uistiť sa v rozhovore, že slová / výklad / argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadat' o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
23. Porozprávať niečo	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť

V. Obsah vzdelávania

Ročník: Štvrtý v štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 3 hodiny týždenne

Ročník	Prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
Štvrtý	Náš domov	4
	Človek a príroda	6
	Voľný čas a záľuby	6
	Uprostred multikultúrnej spoločnosti	6
	Výživa a zdravie	6
	Šport nám, my športu	4
	Kultúra a umenie	4
	Človek a spoločnosť, komunikácia	4
	Krajina, ktorej jazyk sa učím	4
	Jazykové prostriedky	36

Výkonový štandard – spoločný pre všetky tematické celky.

Žiak vie:

- Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- Vypočúť si a podať informácie
- Vybrať si z ponúkaných možností
- Vyjadriť názor
- Vyjadriť vôľu
- Vyjadriť pocity
- Vyjadriť očakávania a reagovať na ne
- Predstaviť záľuby a vkus
- Reagovať vo vyhrotenej situácii
- Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam
- Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností
- Reagovať na príbeh alebo udalosť
- Dať ponuku a reagovať na ňu
- Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti
- Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti
- Reagovať pri prvom stretnutí
- Telefónovať
- Komunikovať
- Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu
- Doplniť štruktúrovanú prezentáciu
- Zúčastniť sa diskusie/Argumentovať
- Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené
- Porozprávať príbeh

Náš domov (4)

Obsahový štandard

- bývanie v meste a na vidieku (výhody a nevýhody)

Človek a príroda (6)

Obsahový štandard

- stav životného prostredia (klimatické zmeny, znečistenie zeme, vôd, ovzdušia)
- ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby (6)

Obsahový štandard

- možnosti trávenia voľného času, rozdiely medzi pohlavím, mladými a staršími
- individuálne záľuby (zbierky, umenie, kultúra, šport, príroda...)
- masmédiá (typy masovokomunikačných prostriedkov, ich využitie, výhody, nevýhody)
- tlač (noviny, časopisy, rubriky, výber, nákup, čítanie, obľúbené články)
- rozhlas, televízia (obľúbené typy programov, sledovanosť)

Uprostred multikultúrnej spoločnosti (6)

Obsahový štandard

- charakteristika multikultúrnej spoločnosti, spolunažívanie ľudí rôznych národností a kultúr v jednej krajine
- cudzie jazyky, osobné kontakty s inými kultúrami, tolerancia

Výživa a zdravie (6)

Obsahový štandard

- jedlá a nápoje (mäso a mäsové výrobky, zelenina a ovocie, mliečne výrobky, cestoviny a múčne výrobky, alkoholické a nealkoholické nápoje)
- stravovacie návyky, jedlá a nápoje počas dňa (raňajky, obed, večera), zdravá výživa

Šport nám, my športu (4)

Obsahový štandard

- čestnosť športového zápolenia, doping
- významné športové podujatia – Tour de France

Kultúra a umenie (4)

Obsahový štandard

- možnosti kultúry v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec)
- obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, známe osobnosti)
- druhy umenia (literatúra, výtvarné umenie, sochárstvo, hudba, film, divadlo, folklór, tradičné remeslá)

Človek a spoločnosť, komunikácia (4)

Obsahový štandard

- písomná komunikácia formálna a neformálna (súkromná korešpondencia, žiadosť, sťažnosť)
- moderné formy komunikácie (elektronická pošta, internet)
- spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k postihnutým, závislým, bezdomovcom)

Krajina, jazyk ktorej sa učím (4)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • francúzske regióny • turistické miesta a kultúrne pamiatky • o človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

Jazykové prostriedky – morfológia (4)
Obsahový štandard
Podstatné mená
<ul style="list-style-type: none"> • nominalizácia – tvorenie podstatných mien príponami -ment / -ion / -age / -té / -eur / -esse / -isme / -iste • tvorenie podstatných mien skladaním • tvorenie podstatných mien záporných príponami (-dé / -dés / -mé / -més) • množné číslo zložených podstatných mien

Jazykové prostriedky – morfológia (4)
Obsahový štandard
Prídavné mená
<ul style="list-style-type: none"> • tvorenie prídavných ien skladaním • ženský rod a množné číslo zložených prídavných mien • tvorenie prídavných mien záporných predponami (-dé / dés / -mé / -in)

Jazykové prostriedky – morfológia (8)
Obsahový štandard
Zámená
<ul style="list-style-type: none"> • vzťahné zámená (<i>qui, que, dont, où</i>) • zámenná príslovka (<i>y, en</i>) vo funkcii nepriameho predmetu / vo funkcii príslovkového určenia miesta • predmetné zámená (COD / COI) • neurčité a vymedzovacie zámená (samostatné / nesamostatné) • privlastňovacie zámená samostatné • vzťahné zámená zložené / stiahnuté tvary

Jazykové prostriedky – morfológia (10)
Obsahový štandard
Slovesá
<ul style="list-style-type: none"> • činný a trpný rod • passé simple – pasívne ovládanie • neosobné slovesá / neosobné konštrukcie (il faut, il est important, il est interdit, il est agréable...de)...)) • konjunktív prítomný / infinitívne konštrukcie • imperatív • predbudúci čas • minulý neurčitok • tvorenie sloves príponami (-ir / -er / -iser)

Jazykové prostriedky – morfológia (4)
Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • Príslovky • štruktúrovanie prejavu (d'abord / premièrement, ensuite / après / finalement / enfin,...) • súhlas (tout à fait, évidemment, précisément, absolument,...) • zmena prísloviak času v časovej súslednosti (aujourd'hui / ce jour-là...)

Jazykové prostriedky – morfológia (2)
Obsahový štandard
Spojky: <ul style="list-style-type: none"> • vyjadrenie účelu • podradňovacie spojky vyžadujúce konjunktív (<i>pour que, afin que, de peur que...</i>) • spojky odporovacie (<i>bien que, tandis que, alors que, quoique...</i>)

Jazykové prostriedky – syntax (8)
Obsahový štandard
Syntax <ul style="list-style-type: none"> • vyjadrenie záporu (<i>ne...pas / rien / personne / jamais / plus / aucun</i>) • pasívne vety • prítomné prídavné • prechodník prítomný • priama a nepriama reč • súslednosť časov • vedľajšie vety príčinné a dôsledkové

VI. Metódy a formy práce

a) Motivačné:

Motivačné vstupné: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia, brainstorming

Motivačné priebežné: motivačná výzva, aktualizácia obsahu učiva, pochvala, povzbudenie

b) Expozičné:

Metódy priameho prenosu poznatkov:

Monologické slovné: rozprávanie, opis, výklad

Dialogické slovné.: rozhovor, beseda, brainstorming, napodobňovanie životných situácií

Metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov: demonštrácia obrazu, demonštrácia filmov, nahrávky

Metódy problémové: problémové vyučovanie

Metódy samostatnej práce a audiodidaktické: samostatná práca s knihou, písanie, vypracovanie osnovy, témy, samostatné štúdium s využitím techniky

c) Fixačné metódy:

Metódy opakovania a precvičovania vedomostí, spôsobilostí : ústne opakovanie učiva, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry

d) Klasické didakticko-diagnostické:

ústne skúšanie, písomné skúšanie

Využitie metód a foriem práce sa líši v závislosti od jednotlivých vyučovacích hodín. Využité metódy a formy práce na konkrétnej vyučovacej hodine sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch

VII. Učebné zdroje

Učebnica- Forum 2
pracovný zošit- Forum 2
doplnkové materiály
prekladové slovníky,
Internet (počítač, tablet)
CD, DVD, video a audio nahrávky

VIII. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov vychádzajú z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl a z Vyhlášky 318/2008 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky o ukončovaní štúdia na stredných školách).

V jednom klasifikačnom období žiak získa **minimálne 5 známok:**

- 1 známka zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1, 2 podľa náročnosti)
- 1 známka z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie, simulácia, opis obrázkov, dialóg – váha 1, 2 podľa náročnosti)
- 1 známka zo slohovej písomnej práce (váha 2)
- 1 známka z gramatického priebežného testu (váha 1, 2 podľa náročnosti)
- 1 známka z diktátu, projektu, resp. inej aktivity (váha 1, 2 podľa náročnosti)

V druhom klasifikačnom období žiak 4.ročníka a oktávy získa **minimálne 4 známky:**

- 1 známka zo slovnej zásoby – písomnou alebo ústnou formou (váha 1, 2 podľa náročnosti)
  - 1 známky z ústnej odpovede (konverzácia, reprodukcia, rozprávanie, dialóg – váha 1, 2 podľa náročnosti)
  - 1 známka zo slohovej písomnej práce (váha 2)
  - 1 známka z gramatického priebežného testu (váha 1, 2 podľa náročnosti)
- Pri **ústnom skúšaní** sa hodnotí s ohľadom na úroveň B1

- obsahové zvládnutie témy
- samostatnosť a plynulosť prejavu,
- gramatická správnosť
- použitá slovná zásoba, výslovnosť, intonácia

Písomné slohové prejavy sa hodnotia podľa nasledujúcich kritérií:

- členenie a stavba textu
- zodpovedajúci obsah a rozsah textu
- gramatická správnosť, pravopis
- slovná zásoba

Základom pre klasifikáciu bude žiakov dosiahnutý počet bodov z maximálneho počtu bodov jednotlivých hodnotených prác a odpovedí, prevedený na percentá a následne na známku podľa nasledujúcej **klasifikačnej stupnice:**

- 100% – 90 % = výborný
- 89% - 75% = chváľitebný
- 74% - 50% = dobrý

Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb

I. Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor na realizáciu a uvedenie si potreby celoživotnej starostlivosti žiakov o svoje zdravie, osvojenie si teoretických vedomostí a praktických skúseností vo výchove k zdraviu prostredníctvom pohybových aktivít, telesnej výchovy, športovej činnosti a pohybových aktivít v prírodnom prostredí. Poskytuje základné informácie o biologických, fyzických, pohybových, psychologických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak získa kompetencie, ktoré súvisia s poznaním a starostlivosťou o vlastné telo, pohybový rozvoj, zdatnosť a zdravie, ktoré určujú kvalitu budúceho života v dospelosti. Osvojí si postupy ochrany a upevnenia zdravia, princípy prevencie proti civilizačným ochoreniam, metódy rozvoja pohybových schopností a pohybovej výkonnosti, v prípade žiakov so zdravotným oslabením alebo zdravotným postihnutím princípy úpravy zdravotných porúch. Získa vedomosti a zručnosti o zdravotne a výkonnostne orientovanej zdatnosti a telovýchovných činnostiach z viacerých druhov športových disciplín. Je vedený k pochopeniu kvality pohybu ako dôležitej súčasť svojho komplexného rozvoja, k zorientovaniu sa vo výbere pohybu pri vyskytujúcich sa zdravotných poruchách a ich prevencii, k poznaniu kompenzačných a regeneračných aktivít a ich uplatneniu v režime dňa.

Na jednotlivých stupňoch vzdelávania postupne získaný komplex predmetových a kľúčových kompetencií spolu s osvojenými telovýchovnými a športovými zručnosťami by sa mal takto stať v konečnom dôsledku súčasťou jeho životného štýlu a výrazom jeho životnej filozofie.

Vzdelávacia oblasť spája vedomosti, návyky, postoje, schopnosti a zručnosti o pohybe, športe, zdraví a zdravom životnom štýle, ktoré sú utvárané prostredníctvom realizovaných foriem vyučovania telesnej a športovej výchovy, zdravotnej telesnej výchovy alebo formou integrovanej telesnej a športovej výchovy. (Učebné osnovy pre zdravotnú telesnú výchovu sú spracované samostatne).

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom primerane sa oboznamovať, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať správne pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať pohybovú gramotnosť, rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti, podporovať rozvoj všeobecnej pohybovej výkonnosti a zdatnosti, zvyšovať aktivitu v starostlivosti o zdravie, nadobúdať vedomosti o motorike svojho tela, z telesnej výchovy a zo športu (šport v chápaní akejkoľvek pohybovej aktivity v zmysle Európskej charty o športe z roku 1992), utvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu v nadväznosti na ich záujmy a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpoklad schopnosti k celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie.

Špecifickým cieľom predmetu je, aby žiaci :

- porozumeli zdraviu ako subjektívnej a objektívnej hodnotovej kategórii, prebrali zodpovednosť za svoje zdravie;
- vedeli hodnotovo rozlišovať základné determinanty zdravia, pohybovej gramotnosti jednotlivca;
- osvojili si vedomosti a zručnosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo, s aktívnym pohybovým režimom, s osobným športovým výkonom, zdravým životným štýlom a zdravím;
- vedeli aplikovať a napláňovať si spôsoby rozvoja pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti;
- porozumeli pozitívnemu pôsobeniu špecifických pohybových činností pri zdravotných poruchách a zdravotných oslabeniach, pri prevencii proti rozvoju civilizačných ochorení;
- boli schopní zhodnotiť svoje pohybové možnosti, zorganizovať si svoj pohybový režim a zapojiť sa do spoluorganizovania športovej činnosti pre iných;

- rozumeli vybraným športovým disciplínam, vzdelávacej, výchovnej, socializačnej a regeneračnej funkcii športových činností;
- osvojili si poznanie, že prevencia je hlavný nástroj ochrany zdravia a získali zručnosti poskytnutia prvej pomoci;
- racionálne jednali pri prekonávaní prekážok v situáciách osobného a verejného ohrozenia;

III. Predmetové kompetencie

Vyučovací predmet telesná a športová výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

Pohybové kompetencie

- vytvoriť si vlastnú pohybovú identitu, pohybovú gramotnosť a zdravotný status;
- poznať základné prostriedky rozvíjania pohybových schopností a osvojovania pohybových zručností;
- poznať a mať osvojené pohybové zručnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb, prostriedok úpravy zdravotných porúch a ktoré môže využívať v dennom pohybovom režime;

Kognitívne kompetencie

- schopnosť rozvíjať kritické myslenie, ktoré predpokladá syntézu a komparáciu poznatkov;
- flexibilitnosť – schopnosť hľadať optimálne riešenia vzhľadom k situácii, v ktorej sa nachádza;
- schopnosť pozitívne a konštruktívne pristupovať k riešeniu problémov;
- poznať zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti, vytvoriť si pohybový imidž v zmysle aktívneho zdravého životného štýlu;

Komunikačné kompetencie

- vedieť jasne a zrozumiteľne vyjadrovať verbálne a neverbálne počas telovýchovnej a športovej činnosti a zároveň rozumieť odbornej terminológii;
- vedieť písomne, ústne i pohybom vyjadriť získané poznatky a zručnosti,
- schopnosť argumentovať, prezentovať svoje postoje a stanoviská;
- schopnosť využívať informačné technológie a vedieť vyhľadávať informácie o pohybe, zdraví, zdravotných poruchách, športových výsledkoch a sprostredkovať informácie iným;
- schopnosť byť objektívnym divákom, optimálnym partnerom pri športovej činnosti;

Učebné kompetencie

- vedieť sa motivovať pre dosiahnutie cieľa (športový výkon, dosiahnutie zručnosti, prvá pomoc a i.),
- vedieť si odôvodniť svoje hodnotové postoje a buduje si celoživotné návyky (pravidelné športovanie, zdravé stravovanie a i.);
- schopnosť získavať, triediť a systematicky využívať získané poznatky a športové zručnosti;
- vedieť si organizovať čas, poznať životné priority a priority v starostlivosti o zdravie a podľa nich sa aj riadiť a dodržiavať základné pravidlá zdravého životného štýlu;
- vedieť pozitívne prijímať podnety z iného kultúrneho a športového prostredia a zaujímať k nim hodnotové stanovisko;

Interpersonálne kompetencie

- mať pozitívny vzťah k sebe a iným;
- vedieť objektívne zhodnotiť svoje prednosti a nedostatky a v každej situácii vedieť predvídať následky svojho konania;
- schopnosť rozvíjať kompetenciu sebaovládania, motivácie konať s určitým zámerom byť asertívny, využívať empatiu ako prostriedok interpersonálnej komunikácie;
- schopnosť efektívne pracovať v kolektíve;

- zaujímať sa o športovú aktivitu iných, sledovať športovcov a ich výkony, nevytvárať bariéry medzi vekom, sociálnou skupinou, zdravotným stavom a úrovňou výkonnosti žiakov;

Postojové kompetencie

- zapájať sa do školskej záujmovej a mimoškolskej telovýchovnej, športovej a turistickej činnosti;
- vedieť využiť poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody;
- vedieť zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera;
- vedieť dodržiavať princípy fair-play;
- vedieť spoluorganizovať pohybovú aktivitu svojich priateľov, blízkych a rodinných príslušníkov.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: štvrtý v štvorročnej forme štúdia - dievčatá

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne, 58 hodín ročne

Ciele a úlohy TSV (1 hodina)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • dodržiavať bezpečnosť pri cvičení, • udržiavať čistotu v školskom prostredí 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnosť na hodinách TSV, • organizačné pokyny, • kritéria hodnotenia
Modul 1: Zdravie a jeho poruchy (3 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • definovať zdravie, zdravotný stav, zdravotné oslabenie, zdravotné postihnutie • identifikovať telesné, psychické, duševné a sociálne aspekty pohybu, športu vo vzťahu k zdraviu 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičenia na lavičkách • tanečné kroky a poskoky • cvičenia s rôznymi pomôckami
Modul 2: Zdravý životný štýl (3 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • ovládať zdravotne orientované cvičenia a vedieť ich primerane použiť • vytvoriť a zorganizovať svoj pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu 	<ul style="list-style-type: none"> • chôdza s behom • hody na cieľ • joga a dýchacie cvičenia
Modul 3: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (18 hodín)	
Atletika (9)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • orientovať sa v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • beh na 50m, 300m • skok do diaľky, • skok do výšky, 	<ul style="list-style-type: none"> • vrh guľou • hod oštepom • skok do diaľky • skok do výšky • 12 min. beh • beh na 50m, 300m • štafetový beh

<ul style="list-style-type: none"> • 12 min. beh 	
Posilňovacie a relaxačné cvičenia (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • aplikovať a napláňovať si spôsoby rozvoja pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičenia s plnou loptou • kruhový tréning • tabata • spinning
Rytmická gymnastika (4)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • ovládať základné kroky ľudových tancov, • vyjadriť svoje zážitky z pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> • aerobik, • základné tanečné kroky – polka, valčík • zumba • cvičenia so švihadlami
Modul 4: Športové činnosti pohybového režimu (33 hodín)	
Gymnastika (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • používať odbornú terminológiu, • ovládať základy techniky osvojovaných PČ, • ovládať základné pravidlá, • aplikovať cvičenia na rozvoj kĺbovej pohyblivosti a ohybnosti chrbtice • prezentovať estetický pohybový prejav • vysvetliť zásady správneho držania tela Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • akrobatická zostava 	<ul style="list-style-type: none"> • kotúle, stojky - opakovanie • kotúl' vzad do zášvihu • premet vpred • premet bokom • akrobatická zostava
Volejbal (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie • správne uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca • využiť herné kombinácie Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • test odbíjania obojručne zhora, • test odbíjania obojručne zdola, • test istoty podania 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie HČJ • HK - postavenie pri príjme podania • systém s jedným nahrávačom • systém s liberom • riadená hra
Basketbal (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať a prakticky ukázať v hre základné herné činnosti jednotlivca • pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie jednotlivých herných činností jednotlivca, • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie HČJ, • clonenie • osobná obrana • herný systém „zóna“ • riadená hra

Florbal (4)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať odbornú terminológiu • prezentovať herné činnosti jednotlivca • rešpektovať pravidlá florbalu <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie HČJ • HK – „prihraj a bež“ • riadená hra
Softbal (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentovať herné činnosti jednotlivca • rešpektovať pravidlá <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie HČJ • riadená hra

Ročník: štvrtý v štvorročnej forme štúdia - chlapci
Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne, 58 hodín ročne

Ciele a úlohy TSV (1 hodina)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> dodržiavať bezpečnosť pri cvičení, udržiavať čistotu v školskom prostredí 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnosť na hodinách TSV, organizačné pokyny, kritéria hodnotenia
Modul 1: Zdravie a jeho poruchy (3 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> definovať zdravie, zdravotný stav, zdravotné oslabenie, zdravotné postihnutie identifikovať telesné, psychické, duševné a sociálne aspekty pohybu, športu vo vzťahu k zdraviu 	<ul style="list-style-type: none"> cvičenia na lavičkách tanečné kroky a poskoky cvičenia s rôznymi pomôckami
Modul 2: Zdravý životný štýl (3 hodiny)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ovládať zdravotne orientované cvičenia a vedieť ich primerane použiť vytvoriť a zorganizovať svoj pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu 	<ul style="list-style-type: none"> chôdza s behom hody na cieľ joga a dýchacie cvičenia
Modul 3: Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (17 hodín)	
Atletika (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> orientovať sa v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> beh na 50m, 300m skok do diaľky, skok do výšky, 12 min. beh 	<ul style="list-style-type: none"> beh cez prírodné prekážky hod oštepom skok do diaľky skok do výšky vrh guľou 12 min. beh beh na 50m, 300m štafetový beh
Posilňovacie a relaxačné cvičenia (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> aplikovať a naplánovať si spôsoby rozvoja pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> spinning tabata cvičenia s plnou loptou kruhový tréning crossfit tvorba tréningového programu na vybranú svalovú skupinu
Rytmická gymnastika (4)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže:	

<ul style="list-style-type: none"> • ovládať základné kroky ľudových tancov, • vyjadriť svoje zážitky z pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> • základné tanečné kroky – polka, valčík • cvičenia so švihadlom
Modul 4: Športové činnosti pohybového režimu (34 hodín)	
Gymnastika (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • používať odbornú terminológiu, • ovládať základy techniky osvojovaných PČ, • ovládať základné pravidlá, • aplikovať cvičenia na rozvoj kĺbovej pohyblivosti a ohybnosti chrbtice • prezentovať estetický pohybový prejav • vysvetliť zásady správneho držania tela Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • akrobatická zostava 	<ul style="list-style-type: none"> • akrobatická zostava • preskoky • hrazda - výmyk
Volejbal (9)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie • správne uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca • využiť herné kombinácie Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • test odbíjania obojručne zhora, • test odbíjania obojručne zdola, • test istoty podania 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie HČJ • systém s jedným nahrávačom • systém s liberom • hra • rozhodovanie
Basketbal (8)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • správne pomenovať, popísať a prakticky ukázať v hre základné herné činnosti jednotlivca • pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie jednotlivých herných činností jednotlivca, • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie HČJ, • clonenie • osobná obrana • herný systém „zóna“ • zápasy družstiev
Florbal (5)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vykonať ukážku herných činností jednotlivca • používať odbornú terminológiu • rešpektovať pravidlá florbalu Prostriedky hodnotenia: <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase 	<ul style="list-style-type: none"> • opakovanie HČJ • zápasy družstiev
Futbal (6)	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • vykonať ukážku herných činností 	<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaľovanie HČJ

<p>jednotlivca</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať odbornú terminológiu • rešpektovať pravidlá futbalu <p>Prostriedky hodnotenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotenie výkonu v zápase	<ul style="list-style-type: none"> • riadená hra
--	---

V. Metódy a formy práce

Slovné metódy :

- monologické (rozprávanie, opisovanie, vysvetľovanie)
- dialogické (rozhovor, diskusia, dialóg)

Demonštračné metódy

- demonštrácia statických obrazov a schém
- projekcia statická a dynamická

Praktické metódy

- nácvik pohybových zručností
- didaktické hry
- simulačné metódy

Organizačné formy povinného vyučovania telesnej a športovej výchovy

Vyučovacia hodina - základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy. Zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny.

Žiaci so zdravotným oslabením sú zaradení do oddelenia zdravotnej telesnej výchovy, žiakov ponecháme na vyučovacích hodinách telesnej a športovej výchovy s intaktnými žiakmi a realizujeme integrované vyučovanie.

Žiak môže byť oslobodený od účasti na vyučovaní telesnej a športovej výchovy iba na návrh lekára.

Bezpečnosť pri vyučovaní zabezpečuje učiteľ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám.

Ak nastane úraz, okamžite poskytnete učiteľ prvú pomoc, zabezpečíte lekárske ošetrovanie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze.

Žiaci používajú na hodinách zodpovedajúci cvičebný úbor, ktorý zodpovedá zásadám bezpečnosti a hygieny telovýchovnej činnosti.

VI. Učebné zdroje

Jursík : Didaktika telesnej výchovy

A.Melicher,J.Slezák a kol.: Pokyny na hodnotenie vzdelávacích štandardov z telesnej výchovy žiakov strdných škôl

Kampmiller T. a kol.: Teória a didaktika atletiky I.

Hatiar B.: Teória a didaktika športovej gymnastiky

Mačura P.: Teória a didaktika basketbalu

Zapletalová L. - Přidal V.: Teória a didaktika volejbalu

Učebné osnovy pre gymnáziá

VII. Hodnotenie žiakov

Za najdôležitejšie pri hodnotení žiaka v telesnej a športovej výchove sa považuje nielen to, aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšení jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu. Preto za základné ukazovatele hodnotenia žiaka sa považuje:

- posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie;
- rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka;
- proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí.

Hodnotenie vzťahu žiaka k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všíma najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Úroveň poznatkov v telesnej výchove a športe posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvárať i pomocné vedomostné testy. Na hodnotenie telesného rozvoja, telesnej zdatnosti a všeobecnej pohybovej výkonnosti sa používajú batérie somatometrických a motorických testov. Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov používa učiteľ pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridržia sa štandardov.

Klasifikácia obsahuje dva bloky:

I. blok – aktivita

II. blok – limity (sú spoločné pre všetkých žiakov a učiteľov)

Konečná známka je výsledkom blokov I. a II a to nasledovným spôsobom:

1. Určí sa priemerná známka z limitov (napr. 2 – priemer známok zaokrúhlený na celé číslo)
2. Určí sa známka z aktivity na hodinách (napr. 1 – celé číslo)
3. Vypočítame výslednú známku ako priemer dvoch hodnôt:

Výsledná známka = (známka z aktívnej účasti + priemer známok z limitov) : 2

napr. $(2 + 1) : 2 = 1,50$ t.j. konečná známka je 1

$(3 + 1) : 2 = 2$ t.j. konečná známka je 2

Poznámka: priemer do 1,5 (vrátane) je známka 1, priemer nad 1,5 do 2,5 (vrátane) je známka 2, ..

Hodnotenie aktivity /I. blok/:

1.aktívna účasť na hodinách

Učiteľ eviduje účasť žiaka na hodinách. Ak žiak nie je prítomný na hodine alebo na danej hodine necvičí, nie je mu započítaná aktívna účasť. Ak sa žiak nezúčastní hodiny TV z dôvodu reprezentácie školy, počíta sa, ako by na hodine bol.

- účasť 80% a viac – známka 1
- účasť 60% a viac – známka 2
- účasť 40% a viac – známka 3
- účasť 30% a viac – známka 4
- účasť menej ako 30% - známka 5 (zvláštny individuálny prístup)

2. aktivita na hodinách

Aktivita sa žiakovi započíta ak: je neobyčajne aktívny a pracovitý počas vyučovacej hodiny, reprezentuje školu v športovej súťaži, angažuje sa v športových činnostiach v čase mimo vyučovania (krúžková činnosť v škole, preukázateľná pravidelná činnosť v športových kluboch). Pasivita sa započíta takému žiakovi, ktorý na vyučovacej hodine úmyselne nepracuje, neprinesie si na hodinu TSV cvičebný úbor alebo na hodine bezdôvodne necvičí.

Aktivita je teda výsledkom aktivity na hodinách a aktívnej účasti na hodinách. U niektorých žiakov sa vo výnimočnom prípade (individuálny študijný plán, športové tréningy počas hodín TSV, dlhodobé zranenie) aktívna účasť na hodinách nepočíta.

Hodnotenie limitov /II. blok/:

Hodnotia sa limity, ktoré sú spoločné pre všetkých žiakov a učiteľov v danom ročníku.

Hodnotenie žiakov oslobodených od TSV:

Absolvoval aktívne – žiak sa na vyučovaní TSV aktívne zúčastňoval, zapájal a plnil úlohy vyučujúceho.

Absolvoval – žiak sa na vyučovaní TSV ospravedlnene nezúčastňoval (rozhodnutím riaditeľa školy) alebo sa žiak zúčastňoval, ale zo závažných dôvodov nepracoval.

Neabsolvoval – žiak sa na vyučovaní TSV neospravedlnene nezúčastňoval, alebo žiak na hodinách neodôvodnene nepracoval.

Názov predmetu	Cvičenia zo slovenského jazyka – 4.roč
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia

I. Charakteristika predmetu

Cvičenia zo slovenského jazyka nadväzujú na povinný predmet v obsahu, ale predovšetkým v metódach a formách práce, t.j. v jeho činnostnej zložke. Cieľom cvičení je upevňovať, prehĺbovať a systematizovať vedomosti, zručnosti a schopnosti žiakov tak, aby sa dosiahol čo najvyšší stupeň aplikačnej pohotovosti a jazykovej kultúry ich písomného a ústneho vyjadrovania a to hlavne v transformácii pochopenia akéhokoľvek textu /tak vecného ako umeleckého, grafy, tabuľky, obrazy.../. Cvičenia zo slovenského jazyka slúžia na dosiahnutie vyššej úrovne automatizácie jazykových zručností (riešením väčšieho množstva úloh a cvičení, než ako je to možné na vyučovacích hodinách povinného predmetu a to hlavne úlohy zamerané na čítanie s porozumením).

II. Rozvíjajúce ciele predmetu

Všeobecné ciele:

- posilňovať schopnosť tvorivo premýšľať o texte a jeho funkciách, jazykovo správne a kultivovane vyjadrovať svoje názory,
- rozvíjať tvorivé zručnosti čitateľské, interpretačné, vyjadrovacie,
- viesť žiakov k schopnosti samostatne sa orientovať v literárnom procese, vo forme a obsahu literárneho /vecného/ textu, samostatne si vybrať študijnú literatúru a vedieť s ňou pracovať,
- pracovať s literárnym /vecným/ textom,
- doplniť a prehĺbiť vedomosti a zručnosti získané na hodinách slovenského jazyka,
- vzbudzovať si záujem o hlbšie poznanie a ovládanie slovenského jazyka,
- aplikovať získané teoretické poznatky na jazykovú prax účastníkov seminára,
- využívať nové poznatky o jazyku vo vlastných ústnych a písomných prejavoch.

Špecifické ciele:

- riešiť rozmanité komunikačné, spoločenské a pracovné situácie,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel,
- prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru,
- zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa),
- uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie),
- dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- vedieť spracovať výpisky z textu a dokázať ho primerane reprodukovať a interpretovať,
- vyjadrovať sa k odbornej problematike, s využitím popisných výkladových a úvahových postupov,
- vyhľadávať informácie všeobecného a odborného charakteru, pracovať s príručkami,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- chápať význam jazykovej kultúry a funkcií spisovného jazyka,
- snažiť sa spisovne vyjadrovať v situáciách, ktoré si to vyžadujú, byť si vedomý toho, že jazyk sa dynamicky rozvíja.

III. Predmetové kompetencie

Poznávacia (kognitívna)	Komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Používať kognitívne operácie.	Tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Akceptovať skupinové hodnoty.	Vytvárať a reflektovať vlastnú identitu.
Učiť sa sám aj v skupine.	Vyhľadávať a sprostredkovať informácie.	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín.	Vytvárať vlastný hodnotový systém.
Kriticky myslieť.	Formulovať svoj názor a argumentovať.	Spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami.	Regulovať svoje konanie a chrániť vlastný život.
Formulovať a riešiť problémy.	Verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city.	Vžiť sa do pocitov a konania inej osoby.	
Tvorivo myslieť.			

Kľúčové kompetencie jazykovej zložky predmetu:	
Vedieť komunikovať adekvátne komunikačnej situácii.	Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne (vhodná forma a obsah).
	Vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – písomne (vhodná forma a obsah).
	Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.
	Vedieť aktívne počúvať.
Učenie sa.	Schopnosť učiť sa učiť.
Kľúčové kompetencie literárnej zložky predmetu:	
Technika čítania a verejná prezentácia textu.	Plynulo čítať súvislý literárny text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť.
	Pri prednese literárneho textu aplikovať vedomosti o zvukovej rovine jazyka, v básnickom texte rešpektovať rytmickú usporiadanosť a frázovať ho v zhode s vlastným chápaním jeho významu.
	Pri dramatizovanom čítaní primerane hlasovo prezentovať text postavy dramatického diela.
Pamäťové, klasifikačné a aplikačné kompetencie.	Reprodukovať fakty a definície, vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
	Usporiadať známe javy do tried a systémov.
	Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty.
	Integrovať čitateľské skúsenosti, literárnoteoretické a literárnohistorické vedomosti s recepčnými skúsenosťami z iných druhov umenia.
Analytické a interpretačné kompetencie.	Zovšeobecniť literárny jav a navrhnúť jeho definíciu.
	Analyzovať literárny text z hľadiska štylistických, tematických a kompozičných prostriedkov a určiť ich funkčné využitie v diele.

	Interpretovať literárne dielo, argumentovať výsledkami jeho analýzy a zohľadňovať poznatky z iných informačných zdrojov.
	Hodnotiť dielo z vlastného stanoviska v kontexte doby jeho vzniku a v súčasnom kontexte.
Tvorivé kompetencie.	Parafrázovať dej epického a dramatického diela.
	Transformovať text diela do iného literárneho druhu, formy alebo žánru.
	Vytvoriť básnický text, poviedku, scenár alebo iný kratší umelecký text.
Informačné zručnosti.	Orientovať sa vo verejnej knižnici a jej službách.
	Pracovať s údajmi o knižnom fonde v lístkovej a elektronickej podobe.
	Vedieť získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.
	Vybudovať si vlastnú knižnicu.

IV. Obsah vzdelávania

Ročník: Štvrtý v štvorročnej forme štúdia

Hodinová dotácia: 1 hodina/ týždeň (33 hodín)

Ročník	Orientačný prehľad tematických celkov	Orientačná hodinová dotácia
prvý	Slovo / vzťahy medzi slovami	11
	Veta	5
	Text / kontext	17

Slovo / vzťahy medzi slovami	
Obsahový štandard	Výkonový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • Slovo, • lexéma, • slovotvorba, • lexikológia – slovná zásoba, koreň slova, ako vznikajú slová • Skladanie, • odvodzovanie, • spájanie, • skratky, uni a multiverbizácia), • alternácia, • rytmické • krátenie, význam slov 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznať jazykovedné disciplíny • Identifikovať zdroje informácie • Vedieť pomenovať pramene informácie • Vedieť pracovať so slovom • aplikovať a poznať význam slov, ktoré využívame vo svojom jazykovom prejave v súlade s rôznymi kontextmi a komunikačnými situáciami, prípadne si vie overiť význam neznámych slov v dostupných informačných zdrojoch, • poznať rozdiel vo veľkosti vlastnej slovnej zásoby a slovnej zásoby národného jazyka, cielene si rozširuje vlastnú aktívnu slovnú zásobu z dostupných zdrojov – slovníky, beletria, odborná literatúra, internet ap, • v rámci textov rôznych jazykových štýlov identifikovať význam a použitie slov.
Veta	

<ul style="list-style-type: none"> • Veta, • súvetie, • nadvetná syntax 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii • analyzovať počutý text • pracovať so slovníkmi • pracovať s významom vety • poznať členenie viet podľa obsahu, zloženia ap. • Identifikovať východisko a výpoveď vety
Text / Kontext	
<ul style="list-style-type: none"> • Texty – rôzne druhy textov, • Súvislý text, • nesúvislý text, • štýl textu, • postup komponovania textu, • konektory, • nadväznosť, • stylistika 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikovať písomné prejavy za pomoci jazykových príručiek, • uplatňovať vo vlastných jazykových prejavoch široký repertoár slovnej zásoby, napr. využívať synonymá, vyhýba sa tým stereotypnému vyjadrovaniu, • Poznať význam vety • Analyzovať rôzne druhy textov • Identifikovať motív textu • vedieť výrazne čítať umelecký text, • vedieť čítať umelecký a vecný text s porozumením, • vedieť rozlíšiť a charakterizovať umelecký a vecný text z obsahovej i formálnej stránky, • vedieť v texte analyzovať využité výrazové prostriedky, napr. terminológiu, synonymá, kompozíciu ap., • z hľadiska autorovho zámeru a funkcie textu, • dokázať identifikovať kľúčové slová textu, • vedieť rozlíšiť v texte hlavné myšlienky od vedľajších, podstatné informácie od nepodstatných, • dokázať sformulovať hlavnú myšlienku textu, • dokázať spracovať text – vytvoriť z neho konspekt, osnovu z prečítaného textu, tézy, • dokázať posúdiť informačné zdroje, na základe ktorých bol text vytvorený, • dokázať zhodnotiť text z hľadiska jazykovej kultúry, • dokázať posúdiť subjektívnu využiteľnosť vecného textu, • na základe svojich poznámok vedieť vyjadriť svoj estetický a emocionálny zážitok z prečítaného umeleckého textu, • dokázať efektívne využiť zdroje informácií pri práci s vlastným i cudzím textom, • ovládať základy kritického čítania, t. j. vedieť vnímať problémy nastolené textom a identifikovať chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú, • dokázať vyjadriť svoj názor na riešenie reálnych problémov s využitím podnetov z prečítaného textu

- Obsah cvičení je v učebných osnovách formulovaný všeobecne, rámcovo, preto nie je rozčlenený ani podľa ročníkov, ani podľa hodín. Heslá treba chápať len ako súbor námetov, ktoré učiteľ môže realizovať v rozličnej šírke a hĺbke, niektoré môže vypustiť, iné zaradiť a pod. Konkrétnu náplň cvičení teda aktualizuje sám učiteľ podľa vlastného uváženia a na základe podmienok, potrieb a najmä podľa záujmu žiakov. Námety na úlohy a cvičenia možno čerpať z učebníc a metodických príručiek pre povinný predmet (N. Ihnátková a kol.), z magnetofónovej nahrávky ozvučených textov a úloh k týmto učebniciam a z odporúčanej literatúry. Pritom treba dbať o to, aby sa dosiahol cieľ predmetu.

Ťažiskom nepovinného predmetu je **samostatná práca žiakov**, riešenie úloh a cvičení, a to individuálne, v dvojiciach alebo v skupinách. Teoretické poznatky sú len nevyhnutným sprievodným javom, žiaci si ich zväčša dopĺňajú samostatnou prácou s príručkami.

Široký rozsah nepovinného predmetu od aplikatívnych jazykových (rečových) činností k tvorivým činnostiam si vyžaduje čo najvyššiu mieru individuálneho prístupu učiteľa k žiakom.

V. Metódy a formy práce

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia. (Práca s umeleckým textom, práca s literárnymi ukážkami, skupinová práca /drafting/, tvorba skupinových „projektov“, interpretácia diel, analýzy, komunikácia, debata, diskusia IKT – PowerPoint, dramatizácia, tvorba vlastných prejavov, kooperatívne gramatické cvičenia referátová a argumentačná metóda.

Metódy a formy všeobecne:

- Motivačné metódy ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela alebo inej pomôcky).

- Expozičné metódy - *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností), *aktívne počúvanie*, *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (názorná ukážka), *pozorovanie* (cielené vnímanie objektov a procesov).

- Problémové metódy - (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení), *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu požadovaného textu a jeho vizuálnej stránky).

- Aktivizujúce metódy - *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia danej problematiky), *situčná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie), *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *kompozícia* (vypracovanie slohových prác).

- Fixačné metódy - *metódy opakovania a precvičovania* (ústne a písomné opakovanie, domáce úlohy a pod.).

Pozn.: Uvedené edukatívne metódy sa uplatňujú priebežne na jednotlivých hodinách SJL a to v oboch zložkách SJL – literárnej výchovy ako aj jazyka. Vyučujúci zaraďujú uvedené metódy do vyučovacieho procesu podľa možnosti a postavenia samotnej vyučovacej hodiny.

VI. Učebné zdroje

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.ročník. Bratislava : Orbis Pictus Istropolitana, 2006

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2.ročník. Bratislava : Orbis Pictus Istropolitana, 2006
Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.ročník - cvičebnica. Bratislava : OP Istropolitana, 2007
Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2.ročník. Bratislava : Orbis Pictus Istropolitana, 2007
Hincová, K. a kol.: Slovenský jazyk pre 1.-4.ročník. Bratislava : SPN, 2007
Záborská, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 1. ročník – cvičebnica. Bratislava : SPN, 2007
Záborská, M. a kol.: Slovenský jazyk pre 2. ročník – cvičebnica. Bratislava : SPN, 2007

VII. Hodnotenie predmetu

Rozbor jazykových prostriedkov v súvislých textoch podľa charakteru prejavu a podľa príslušnosti k funkčným jazykovým štýlom. Analýza cvičení zameraných podľa tematických okruhov: slovo, veta, text. Samostatné riešenie úloh na čítanie s porozumením. Práca s akýmkoľvek súvislým i nesúvislým textom. Obhajoba svojich riešení v skupine. Hľadať súvislosti v texte, vetách, slovách. Analyzovať kľúčové momenty textu.

- Predmet sa neklasifikuje známku
- 3 úrovne hodnotenia:
  - 0% - 39% = NEABSOLVOVAL
  - 40% - 69% = ABSOLVOVAL
  - 70% - 100% = AKTÍVNE ABSOLVOVAL
- Test na čítanie s porozumením – 2 x za polrok
- Aktivita
- Samostatná práca
- Skupinová práca